Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

● Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
● Yazıişleri Müdürü ... ... Tomer KAYAŞ
● İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
● ... İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
● İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapani İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
● Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
● Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
● Dağıtım: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
● İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
● ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Güney Avrupa'da fiyat artışında Türkiye birinci

● TÜRKİYE YÜZDE 60 ORANINDAKİ FİYAT ARTIŞIYLA BİRİNCİ SIRAYI ALDI

ANKARA — Güney Avrupa ülkeleri arasında 1978 yılı sonu itibariyle genel ekonomik durum konusunda yapılan araştırma sonuçları belli oldu ve Türkiye'nin yüzde 60 oranındaki fiyat artışları ile birinci sırayı aldığı belirlendi.

Bu konuda yapılan araştırma sonuçları 1970 yılında enflasyon hızının Güney Avrupa ülkelerinin bazılarında az bir değişme varken bazılarında ise düştüğünü ortaya çıkardı. Buna göre, Türkiye'de yüzde 60 olan enflasyon hızı Portekiz ve İspanya'da yüzde 20, Yugoslavya ve Yunanistan'da ise yüzde 12-13 arttı.

«1970 Avrupa Ekonomik Raporu» başlığı altında yayınlanan araştırmada kalkınma hızına da yer verildi. Rapora göre, Avrupa'nın güneyindeki büyük ülkelerin kalkınma hızları yüzde 3-7 arasında değişti. Yugoslavya'da yüzde 7, Yunanistan'da yüzde 6, Türkiye'de yüzde 4,7, Portekiz'de yüzde 3,0, İspanya'da yüzde 3,1 düzeyinde oldu. Raporda, Türkiye ve Portekiz'de kalkınma hızının gerilediğine işaret edildi ve bunun MF'ye başvuruyu izleyen kısıtlayıcı tedbirlerden kaynaklandığı bildirildi.

Raporda, Güney Avrupa ülkelerinin sınai üretimlerinde meydana gelen gelişmelere de yer verildi. Buna göre, 1978 yılı içinde sınai üretim, Kıbrıs, Malta ve Yugoslavya'da yüzde 10 oranında büyüdü. Türkiye, Portekiz ve Yunanistan'da ise büyüme hızı bunun yarısı dolaylarında oldu. Türkiye, Yunanistan ve Portekiz'de sınai üretim hızının düşük olmasına kısıtlayıcı politikaların neden olduğuna işaret edildi.

DİSK'e bağlı Hür Cam-İş, Kristal-İş'e birleşme çağrısında bulundu

İstanbul, (Politika) — DİSK'e bağlı Hür Cam-İş Sendikası, Türk-İş'e bağlı aynı işkolundaki Kristal-İş Sendikasına birleşme çağrısında bulundu. Hür Cam-İş Sendikası yaptığı yazılı açıklamada bu çağrısının ikinci olduğunu belirtti.

Hür Cam-İş Sendikası Merkez Yürütme Kurulu tarafından yapılan açıklamada şişe cam tekeline bağlı cam işkolunda yıllardır süren sendikal bölünmüşlüğün, cam işçilerine büyük zararlar getirdiği, bu nedenle cam işçilerinin tek sendika çatısı altında birleştirilmesinin zorunlu olduğu belirtildi.

Hür Cam-İş Sendikasının yazılı açıklamasında şu görüşlere yer veriliyor:

«Kristal-İş'in son yapılan genel kurulunda ilerici bir yönetim iş başına gelmiştir. Böylece birbirlerine karşı gibi gözüken iki sendika arasında diyalog olanakları doğmuştur. Bunu değerlendiren Hür Cam-İş Yürütme Kurulu cam işkolunda yıllardır bölünmüşlüğün getirdiği zaafların ortadan kaldırılması için genelde sınıf ve kitle sendikacılığının yaşayan bir gerçek haline dönüştürülmesi için birleşme önerisini ortaya atmıştır. Hür Cam-İş Sendikasının çağrıda öne sürdüğü temel ilke sınıf ve kitle sendikacılığı ilkeleri çerçevesinde birliktir. Bunun dışında, yürütme kurulunun nasıl oluşturulacağı gibi detayların görüşmeler yoluyla halledileceğine inanıyoruz.»

Devlet kredisiyle kuruldu

Eskişehir'de bir kooperatif bazı kişilere haksız çıkarlar sağladı

● Yolsuzluklar, Sanayi Bakanlığınca da saptandı

Eskişehir, (Politika) — Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının 102 milyonluk kredisi ile kurulan Eskişehir Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifinin, 141 kişiye haksız çıkar sağladığı bildiriliyor. Haksız çıkar sağlananlar arasında MHP'li kişilerin bulunduğu, Eskişehir Valisine durumun iletildiği, ancak Valinin yapılan yolsuzluğa seyirci kaldığı ileri sürüldü.

Eskişehir Küçük Sanayi Sitesi Yapı Kooperatifi küçük esnaf ve sanatkârlar için 700 dükkan inşa etmek için kurulmuştu. Kooperatifin gerçek muhtaç sahiplerine dükkân vermesi gerekirken, onları fahiş fiyatlarla kiracı olarak kullanacak büyük fabrika sahiplerine, bakkallara, kasaplara, trafik komiserlerine dağıtıldığı öğrenildi. Yolsuzluk iddiaları Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca da yerinde teftiş edildi ve iddialar Bakanlıkça da doğrulandı. Sanayi Bakanlığı, yapılan yolsuzluklara son verilinceye kadar «Dükkânların ortaklarına tevzi edilmemesine, ortakların fiili işgallerinin önlenmesine karar verdi. Bunun üzerine yolsuzlukların farkına varan ve ilgililere aktaran ortakların, çeşitli bahanelerle ihraç edildiği öğrenildi. Yolsuzlukları yetkili mercilere ulaştıran ortaklardan Ahmet Kırıcı, Bayram Anar, M. Kemal Çelik, Halil Gençler, Kemal Mani, Hilmi Durah, Şaban Mermer, Cevat Korkmazoğlu, Nevrez Kurtuluş ve Yunus Korkmazoğlu, şu açıklamayı yaptılar:

«Muhsin Baksan başkanlığındaki yönetim kurulu, dükkânsız küçük sanayici esnafına hizmet eder gibi görünmekte ve propaganda yapmakta ise de, gerçekte hizmet ettikleri kişiler, şehrimizin ve civar ilçelerin varlıklı ve san'atkâr olmayan esnafı olup, bunları dükkân sahibi yapıp, küçük sanayiciyi yine kiracı durumunda bırakmaktır. Böylece devletin 102 milyon lirasını da amaç dışı menfaat temininde kullanmaktır.

Bakanlık bu suistimalleri tesbit edip ek 20 milyon lira krediyi kesmiştir, dükkânların bir an evvel esnafın hizmetine açılamamasının tek nedeni kooperatif başkanı ve yönetim kuruludur.

Kurdukları menfaat ağı parçalanacak ve dükkânlar gerçek ihtiyaç sahiplerine verilecektir. Bu yolda mücadele sonuna kadar sürdürülecektir.»

Beton-İş Sendikasının Turgutlu'da kurulu bulunan ve 170 işçinin çalıştığı Betaya Fabrikasında dört yıllık örgütlenme çalışmaları, geçtiğimiz günlerde yetkinin alınmasıyla sonuçlandı. Referandumun sonuçlanmasından sonra, Turgutlu'da bir bayram havası yaşandı. Fotoğrafta Betdya Fabrikası işçileri görülüyor.

Ziraat Mühendisleri, Tarım Bakanlığının hazırladığı üretim planını eleştirdi

ANKARA (A.A.) — TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Ali Karabulut, Gıda-Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının üretim planlaması yolundaki çalışmasını eleştirdi.

Karabulut, Ziraat Mühendisleri Odasına bağlı bölge şube başkanları ile il temsilcilerinin katıldığı toplantıda alınan kararları açıkladı ve ülkedeki dış satımın yarıdan fazlasını tarım ürünlerinin oluşturduğunu hatırlattı. Karabulut, «Kırsal kesim emekçilerinin alın teriyle sağlanan bu dış satım gelirleri, gerçek üreticiye geri yansımamakla tersine döviz yutan çarpık montaj sanayinin çarklarının döndürülmesinde kullanılmaktadır» dedi.

ÖRGÜTLÜ GÜÇ

Tarımda kapitalistleşmeyi önleyen bir destekleme alım fiat politikasının uygulanmasını isteyen Karabulut, özetle şunları savundu:

«Gübrede olduğu gibi, tarımsal ilaç, traktör ve damızlık, gibi üretim malyetleri üzerine doğrudan etki yapan temel girdiler, yerli ve yabancı tekellerin sömürü alanı olmaktan çıkarılıp, sağlanması ve dağıtımı da devlet demokratik halk kooperatifleri eliyle gerçekleşmelidir.

Çağımız örgütlenme çağıdır. Emeğin karşılığının alınmasından (örgütlü güç) ilkesinden hareketle ekonomik demokratik hakların kazanılması için, ülkede yaşanılan son olaylar, grevli toplu sözleşmeli sendikal hakların alınması için mücadeleyi kaçınılmaz bir noktaya getirmiştir.»

ÖZETLE

Büyük Mersin Otelinde grev bitti

ANKARA — OLEYİS'in Büyük Mersin Oteli'nde 30 Mayıs tarihinde başlattığı grev, anlaşmanın sağlanması ve toplu iş sözleşmesinin imzalanmasıyla kaldırıldı. OLEYİS Sendikası'ndan alınan bilgiye göre, toplusözleşme ile ücretlere birinci yıl 3 bin 800, ikinci yıl 2 bin 900 lira zam alındı. Yıllık ikramiye 3,5 maaş tutarında artırıldı, yüzde ücret garantileri birinci yıl 850, ikinci yıl için 925 puan değeri üzerinden hesaplandı.

TESTAŞ'ta işçilere baskı yapılıyor

ANKARA — Tüm Döküm-İş Sendikası Ankara Şubesi Başkanı Şükrü Apaydın bir açıklama yaparak Testaş işyerinde sürdürdükleri sendikal mücadelenin MSP'li müdür Yıldırım Aktürk tarafından engellenmek istendiğini bildirdi. 2. MC döneminde MSP'li Hak-İş Konfederasyonuna bağlı Öz Demir-İş Sendikası ile işyerinde bir sözleşme imzalandığını hatırlatan Apaydın, sözleşmenin normal olarak feshedilme tarihi geldiğini, ancak işçilerin oyalandığını söyledi.

ASTER - İş, üyeleri BANK - SEN'lileri ziyaret etti

İSTANBUL — Aster-İş üyesi işçiler, BANK-SEN'in Sümerbank satış mağazalarında yürüttüğü grevleri ziyaret ettiler. İstanbul'da Taşkızak Tersanesinde çalışan Aster-İş üyesi işçiler, Bahçekapı, Beyoğlu, Harbiye'deki grev yerlerini, Tuzla JEEP Fabrikasında çalışan Aster-İş üyesi işçiler de Kadıköy'deki işyerlerini ziyaret ettiler. Grev karavanasına ortak kaşık çalan BANK-SEN'li ve Aster-İş'li işçiler sınıf ve kitle sendikalığı ilkelerinden taviz vermeksizin sınıf mücadelesinde sonuna kadar omuz omuza olduklarını ve iki kardeş sendikanın üyeleri olarak her zaman dayanışma içinde olduklarını açıkladılar.

Aster-İş üyeleri, grevci Bank-Sen'lilerle birlikte.

Antbirlik tüccarın pamuk piyasasından çekilmesini istedi

Antalya, (ANKA) — Uçak la ilaçlama kampanyasının başlaması nedeniyle düzenlenen törende açış konuşması yapan Antbirlik Genel Müdürü Malik Günal, pamuk piyasasından tüccarın çıkarılmasını istedi.

Uçakla ilaçlama kampanyasının başlaması nedeniyle havaalanı yanında Antbirlik'çe kullanılmakta olan askeri hangar da saat 10.30'da yapılan törende açış konuşması yapan Malik Günal, pamukta taban fiyatının isabetle saptanmaması halinde ülkenin ileride pamuk ithal etmek durumunda kalacağını bildirdi.

1979-80 yılı kampanya döneminde ilaçtan sıkıntı çekilmeyeceğinin tahmin edildiğini bildiren Antbirlik Genel Müdürü, bu yıl uçak kiralamayı düşünmediklerini, Antbirlik uçaklarıyla yetinilerek gereksiz bir giderin önleneceğini söyledi.

TRT - Program-Haber-Eleştiri

TRT - 1
- 08.02 Günaydın
- 09.02 Kadın Dünyası
- 10.01 Arkası Yarın
- 12.10 Öğle Üzeri
- 13.00 Haberler
- 17.02 Akşama Doğru
- 18.01 Çocuk Bahçesi
- 18.16 Laf Lafı Açar
- 20.15 Köy Doğarcığı
- 21.02 Konuların İçinden

TRT - 2
- 08.02 Gün Başlıyor
- 09.00 Olayların İçinden
- 10.30 Ulusiar ve Biz
- 11.40 Yaşayan Hukuk
- 12.40 Efsanelerimiz ve Türkülerimiz
- 13.30 Olayların İçinden
- 16.20 Arkası Yarın
- 17.00 Büyük Eser'er
- 18.30 Fındıktan Pamuğa
- 21.00 Radyo Tiyatrosu

TRT - 3
- 10.00 Orkestra Çalgıları
- 12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
- 14.30 Caz Müziği Dave Brubeck Kuartet
- 17.06 Hafif Müzik Dünyasında Gezinti
- 19.00 Bir Konser
- 21.00 Çağlar Akımlar ve Müzik
- 22.06 Gecenin Getirdikleri

Televizyonun yerli sinemadan seçtikleri

Salı geceleri, TV programlarının sonuncusu hep Türk sinemasına ayrılır. Şöyle birkaç aylık programa bakılırsa, neler gösterilmiş yerli filmlerden diye Türk Sinemasına emek verenler adına sevinç duymaya olanak yok. Türk Sineması, yıllarca çeşitli sömürülerin aracı olarak kullanıldı. Ara ara filiz veren ve son günlerde genç sinema yönetmenlerinin, oyuncularının ve emekçilerinin onurla geliştirdikleri toplumcu sinema yıllarca gözardı edilmeye çalışıldı. Ama bunun yanında, kadının cinsel sömürüsüne dayanan filmler bol bol üretildi ve Anadolu'nun uç köşelerine dek ulaştırıldı. Diyeceksiniz ki, Orhan Aksoy'un «Emine»si bu tür bir film değil. Bir açıdan daha tehlikeli. Çünkü bugün toplumun biçimlendirilen değer yargılarını da kapsadığı için, ona bir seks filmi gibi karşı da çıkılmıyor. Son derece etkili bir öykü. İki kardeş birbirinden habersiz aynı kıza âşık oluyorlar. Acılı günler, özveriler, aile içinde bir melodram. Oysa bunların ardında, şarkıcı olan kadın tertemiz bir yürekle karşımıza çıkıyor. Çok güzel, şık olağanüstü bir yaşamın kişisi olabilmiş. Pekiyi bu kadından Anadolu'daki genç kıza ulaşan nedir? Sahne şarkıcılığına öykünmek. Oysa, sahneye çıkış ne Şendil'in öyküsündeki gibi ufak rastlantılar sonucudur, ne de gazino yöneticileri kafalarına taktıkları kıza saygılıdırlar. İşte bu noktada, yapılan filmin ne adına ve ne amaçla üretildiğini iyice değerlendirmek gerekir.

Film 1971 yapımı. O günün modası bu tür filmleri piyasaya sürmekti. Bu aşamada bizi ilgilendiren televizyonun seçimidir. Milyonlarca genç kızımıza hangi özlemleri aşıladıklarına kulak asmadan yapılan bu tür film yayınlarıyla toplumsal suç işlenmektedir. Yeşilçam artist bürolarında, gazino kapılarında kuyruk yapan gencecik kızlarımızın mal gibi satılmalarının bir nedeni de, bu tür filmlerin özendirmesi olmaktadır kuşkusuz. Bu gerçekler karşısında, televizyoncuların bir anlamda düzenin uyutmacasına ve saptırmasına ayak uydurmaktan çıkar umduklarını söylemek zorundayız.

Toplumu kendi gerçeklerinden saptırarak yalancı öykülerle uyutmak ve o öykülerdeki yaşama özendirmek, yasalarımızda bugün tartışılmayan en büyük suçtur. Ama bu suçların tartışıldığı ve yargılandığı günler de gelecek kuşkusuz.

TRT, Ayı Yogi ve Bıdık dizileri aldı

Dünyadaki televizyon çizgi filmlerinin en başarılısı olarak nitelendirilen «Ayı Yogi ve Akıllı Bıdık» filmlerini bir süre daha izleyebileceğiz. 13'er bölümlük iki dizi satın alan TRT, «Yogi'nin Uzay Yarışı» ve «Yogi'nin Uzay Çılgınlıkları» adını taşıyan dizilerin her filminin 30 dakika olduğunu açıkladı.

Hanna-Barbera ikilisinin ürettiği çizgi filmler, televizyonun Oscarı olarak kabul edilen «Emmy» ödüllerinin pek çoğunu aldılar. En çok ilgi çeken çizgi film dizilerinden «Mağara Devri»nin de çizgi film ustaları olan William Hanna ve Joseph Barbera'nın yapıtları 20 dile çevrilmiş, 80 ülkede gösteriliyor. 500 milyondan çok kişinin Ayı Yogi ve arkadaşlarını izlemek için televizyon başına koştukları da tahmin ediliyor.

Bu iki dizide yapımcılar bilim-kurgu türünü denemişler. «Yogi'nin Uzay Yarışı» adlı 13 bölümlük dizide, kendilerine özgü uzay gemileriyle 13 ayrı yarış işleyeceğiz. «Yogi'nin Uzay Çılgınlıkları»ndaysa, bir uzay üssünün kumanda merkezinde bulunan Ayı Yogi, Akıllı Bıdık ve arkadaşlarının başından geçenler konu ediliyor.

TRT, Eğitim Bakanlığı ile ortak program yapacak

Televizyon Eğitim Müdürlüğü, üniversite sınavlarına öğrencileri hazırlamak amacıyla, Kasım ayından itibaren yayınlanmak üzere, Milli Eğitim Bakanlığı ve ÜSYM ile ortak gerçekleştirilecek program için çalışmalara başladı.

Programcı Filiz Ozankaya konuyla ilgili olarak Milli Eğitim Bakanlığına ve ÜSYM'ye başvuruda bulunduklarını belirtti. Ozankaya Milli Eğitim Bakanlığından programla ilgili olumlu yanıt alındığını belirterek şöyle dedi:

«Milli Eğitim Bakanlığı, ödelerimize olumlu yanıtının yanısıra orta öğretimde birçok bölgede öğretmen yokluğu nedeniyle derslerin boş geçtiğini belirterek bu derslerin boşluğunun giderilmesi için de programlar düzenlememizi istedi.»

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 Haberler

19.05 Arı Maya

Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak olan bölümünde, Maya ve Willi hamam böceği Clıde'yle tanışırlar. Clıde, insanların yanında nasıl yaşadığını onların yemekleriyle nasıl ziyafet çektiğini anlatır. Bu arada, zor durumda olan küçük örümceği kurtarmayı başarırlar.

19.30 Türk Halk Müziği

Bornova Anadolu Lisesi Folklor ekibinin de katıldığı bugünkü programda sanatçı Mehmet Güçlü şu şarkıları söyleyecek: URFALIYAM DAĞLIYAM - ARABATI GİBİ - İKİ DAĞIN ARASINDA KALMIŞAM - ÖKSÜZ AĞLAR - UZUN UZUN KAMIŞLAR.

19.50 Bir Konu Bir Konuk

Programda, Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürü Ercis Kurtuluş, memurların Jülide Gülizar'a mektupla sordukları soruları yanıtlıyor. Programı Sağhan Dolu hazırladı.

20.30 Haberler

21.15 Bilimden Tekniğe

Dizi programın bugün yayınlanacak son bölümünde, endüstride teknoloji, bilim, mühendislik, plânlama, işçi-işveren-devlet ilişkileri, endüstri ile ülkelerin doğal kaynaklarının ilişkisi, endüstrinin kültür içindeki yeri konu ediliyor. Konuşmacılar: DPT Müsteşarı Doç. Dr. Bilsay Kuruç, San. ve Tek. Bk. Müsteşarı Kenan Tüzün, Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar, Türk-İş'den Kaya Özdemir, DİSK'ten Kemal Nebioğlu, İşçiler, TMMOB'dan İsmet Rıza Cebi, SBF İktisat Politikası Kürsüsü Başkanı Prof. Dr. Ahmet Demir ve Hacettepe Üniversitesi Sosyal Antropoloji Bl. Başkanı Prof Dr. Bozkurt Güvenç.

21.45 Televizyon Filmi

Programda yönetmenliğini Gilbert Moses'in yaptığı ve başlıca rollerini Jimmie Walker, Deborah Allen ve Valerie Curtin'in paylaştıkları VAZGEÇİLMEYEN ŞEY YAŞAMAK adlı film yayınlanacak. 17 yaşındaki bir lise öğrencisi Morris, iki okul takımının basket maçında karşı takımın ünlü oyuncusu Peroti'ye karşı oynayacaktır. Maçın kendisi için büyük önemi vardır. Oysa Morris çok hastadır, ama maçın sonuna kadar oynamak azmindedir.

23.15 Haberler

500 KURUŞ YIL 6 SAYI 2196, ÇARŞAMBA 18 TEMMUZ 1979

EKONOMİ **Politika**
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

bir ekmek bir Politika

Komando işgalindeki yerlerde kiralar düştü

Ankara'da MHP yanlıları belediye arsalarını satıyor

● Parsellenerek satılan bölgeler Valilikçe "Hassas Bölge" olarak ilân edildiğinden Belediye müdahale edemediğini söylüyor

● "Ülkücüyüz" diyen silahlı kişiler Ankara'nın Keçiören semtini parsel parsel sattılar

● MHP yanlılarının satışını yaptığı parsellenmiş arsalar yol yapımları nedeniyle gecekonduları yıkılan kimselere ev yapabilmeleri için hazır bulunduruluyordu

● Komandolar tarafından satılan Keçiören Uyanış Dutluk bölgesindeki arsaların metrekaresi 3 bin lira dolaylarında

Ankara (Politika) — «Ülkücü» komandolar şimdi de Keçiören semtindeki belediyeye ait arsaları parselleyip satmaya başladılar. Komandoların daha önce de Aktepe semtinde yine belediyeye ait olan 500 evlik bir arsayı daha sattıkları, ancak belediyenin bu duruma engel olamadığı bildiriliyor.

Öğrenildiğine göre, yol yapımları nedeniyle gecekonduları yıkılan kimselere ev yapabilmeleri için hazır bulundurulan ve parsellenmiş halde bulunan arsalar komandolar tarafından işgal edilmiş bulunuyor. Komandolar belediyenin arsalarını gecekondu yapmak isteyen kimselere belli fiyatlardan satmakta, kendilerinin sattığı arsa dışında bu böl-

(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

Tabanca ile yakalanan avukatı Türkeş müdür yapmıştı

Ankara, (Politika) - Önceki gün Ankara Sıkıyönetim Askeri Cezaevinde tabanca ile girerken yakalanan MİT ajanı avukat Can Özbay MC hükümeti döneminde MHP Genel Başkanı Alparslan Türkeş tarafından Devlet İstatistik Enstitüsü Personel Şubesi Müdürlüğüne getirilmişti.

Sıkıyönetim Komutanlığınca yargılanan MHP'lilerin avukatlığını yapan ve MHP'lileri ziyarete giderken üzerinde tabanca bulunduğu için gözaltına alınan avukat Özbay MİT ajanı olduğunun açıklandığı 12 Mart yargılamaları öncesi de Hukuk Fakültesinde Ülkü Ocağı kurucusu ve başkanı olarak görev yaptı.

12 Mart sonrası avukatlığa başlayan Özbay, 1973 sonrası Süleyman Demirel tarafından oluşturulan 1. MC hükümeti döneminde Devlet İstatistik Enstitüsünün Başbakan Yardımcısı Alpars-

Devamı Sa. 7, Sü. 4'de

Irza geçme suçundan tutuklu bir ülkücü cezaevinde bir diğer ülkücüyü öldürdü

İstanbul, (A.A.) — Silahlı soygun, ırza geçme ve güvenlik kuvvetlerine silahlı mukavemet suçlarından İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Cezaevi'nde tutuklu bulunan ülkücü sanıklardan Ahmet Seçkin'in, yine ülkücü bir komando olan Hamdi Altunezen'i şişleyerek öldürdüğü bildirildi.

Kadıköy yakasında çeşitli tecavüz ve silahlı gasp olaylarına katılmaktan sanık olarak yakalanan ve bir süre önce tutuklanan ülkücü Hamdi Altunezen ile Ahmet Seçkin arasında dün sabah

Devamı Sa. 7, Sü. 3'de

OKUYUCULARIMIZA KOLAY BİLMECELER

VAMPİRE İÇKİ VEREN GARSON KİMDİR?

İlerici gençler Cağaloğlu Meydanına gelince Türkeş'in maketini ortaya koyarak üzerine benzin döktüler ve ateşe verdiler.

Gençler Cağaloğlu'nda Türkeş'in maketini yaktı

İstanbul, (Politika) — Cağaloğlu'nda bir grup ilerici genç MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını isteyerek gösteri yaptılar. Korsan gösteri sırasında MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in üç hilal ve gamalı haç'a sarılı maketi yakıldı.

Saat 11.00 sıralarında Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi üzerinde toplanan yüzü aşkın kişi, «Faşizme geçit yok, faşist MHP ÜGD kapatılsın faşist Türkeş tutuklansın» sloganlarıyla kısa bir yürüyüş yaptılar. Göstericiler den bir kişi yaptığı konuşma da «Faşist katliamlar sürüyor. Faşist katliamların suçluları bir bir yakalanırken MHP'li olduklarını itiraf ediyor. Binlerce ilericinin yurtseverin ve faşist kitle katliamlarının tertipleyicisi ve sorumlusu MHP kapatılmalı Türkeş tutuklanmalı, MHP sorumlularından hesap sorulmalıdır» diyerek konuşmasını bitirirken bir grupta, darağacı üzerine bir yanında «üç hilal» ve «gamalı haç» bulunan Türkeş'in maketini yaktı. Gösteriyi yapan gençler sessizce dağılırken olayı duyan çok sayıda kişinin büyük bir kalabalık oluşturarak dakikalarca yanan maketi ilgiyle seyrettikleri görüldü. Bu arada bazıları da gösteriyi alkışladılar.

Somoza Amerika'ya kaçtı

● ABD'nin Florida eyaletindeki bir hava üssüne sığınan diktatörün Nikaragua'yı terketmeden önce Millet Meclisi Başkanı'nı kendi yerine tayin ettiği söyleniyor

Dış Haberler Servisi — Nikaragua diktatörü Somoza dün başkent Managua'daki sığınağından ayrılarak ABD'nin Florida eyaletindeki Homestead hava üssüne sığındı. ABD yetkilileri de Nikaragua diktatörünün sığınma hakkı istemini olumlu yanıtladıklarını açıkladılar.

Somoza'nın Nikaragua'yı terketmeden önce Millet Meclisi Başkanı Francisco Urcuyo'yu devlet başkanı olarak tayin ettiği, meclisin Managua'daki İntercontinental Oteli'ndeki oturumunda 1 Mayıs 1981'e kadar yetkili kıldığı haber verildi. Ancak bü yük sanayicilerin bir bölümünün ve Ulusal Muhafızların üst rütbeli görevlilerinin de Somoza ile birlikte ABD'ye kaçtıkları bildirildi. Somoza rejiminin tüm üyeleri, mal varlıklarını daha önceden

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

Sıkıyönetim Mahkemesi Balgat katliamı sanıklarının kimliklerinin TRT'den duyurulmasını istedi

ANKARA (A.A.) — Balgat'ta geçtiğimiz yıl dört kahveyi otomatik silahlarla tarayarak 5 kişinin ölümüne, 13 kişinin de yaralanmasına neden olan ve aynı semtte seri soygun düzenlemekten

(Devamı Sa. 7, Sü. 2'de)

Soma ilçesinde komandolar işçilere saldırdı

Soma ilçesinde tren istasyonunu işgal altında tutan komandolar oradan geçmekte olan işçilere saldırarak dövdüler. 14 Temmuz günü meydana gelen bu olaydan bir gün sonra da komandolar aralarında Enerji-İş Sendikası üyesi iki işçinin de bulunduğu dört kişiye saldırarak dövdüler. Bunun üzerine Termik (B) Santralinde çalışan 500 kadar işçi komandoların saldırısını protesto etmek için yaralı arkadaşlarının yatmakta olduğu Soma SSK Hastanesi'ne kadar yürüdüler. İşçiler daha sonra işyerinde direnişe geçerek; işyerinde bulunan komandoların işten atılmalarını, gösteri nedeniyle hiç bir işçinin işten atılmamasını, işyerinde güvenlik önlemleri nin alınmasını, ve ÜGD'nin kapatılmasını istediler.

BALIKESİR'DE

Balıkesir Cezaevinde önceki gün isyana teşebbüs eden hükümlü ve tutuklular güvenlik kuvvetlerinin anında yaptığı müdahale ile tesirsiz hale getirildi.

Balıkesir Cezaevinde bir süre önce hücre cezasına çarptırılan arkadaşlarının hücreden çıkarılmasını isteyen bir grup hükümlü ve tutuklu önceki gün saat 18.00 sıralarında isyan teşebbüsünde bulundu. Olaya anın-

Devamı Sa. 7, Sü. 5'de

DİSK üç sendikanın «ihracı» konusunda 6 koşul ileri sürdü

● DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, ihraçların kalkması konusunda manevraya girişti

Haber Merkezi — DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk dün geçici olarak DİSK'ten ihraç edilen Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikaları ile ilgili önemli bir açıklama yaptı. Baştürk açıklamasında üç sendikanın ve özellikle Maden-İş Sendikasının yöneticilerini çok ağır bir dil de suçladı. Baştürk iki buçuk sayfalık açıklamasında üç sendikanın yeniden DİSK üyeliği kazanabilmesi için altı koşul ileri sürdü. Bu koşullar yerine getirildiği takdirde, üç sendikanın yöneticileri hakkında alınan ihraç kararının yeniden gözden geçirilmesi için konuyu yetkili DİSK organlarına «götürebileceğini» belirtti. Ancak Baştürk'ün koşullarının bir bölümünün «anlamsız», bir bölümünün ise sendikaların içişlerine DİSK tüzüğünün dışına çıkarak «müdahale» niteliği taşıdığı dikkati çekiyor.

AYDINLIK'IN BİR HABERİ VE BAŞTÜRK'ÜN TUTUMU

Bu arada, bir süre önce Aydınlık Gazetesinde yer alan ve DİSK yönetim kademelerinin Maden-İş'e karşı MET-SEN adlı bir sendika örgütlemeyi kararlaştırdıklarını ve bu sendikanın kurucu - yöneticileri olarak aralarında Hüseyin Ekinci, Selim Mahmutoğlu gibi Maden-İş'te bir süre yöneticilik yapmış, halen de DİSK yönetimi ile yoğun ilişkiler içinde bulunan sendikacıların getirileceğini ileri süren haberden sonra, Baştürk'ün yaptığı açıklama bazı «çağrışım»lara yol açıyor. Sendikal çevreler Baştürk'ün dün basına dağıtılan açıklamasını «zamanlama ve üslup» yönünden, «DİSK yönetimi Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen sendikalarını tehdit etmekte ve özellikle MESS görüşmeleri öncesinde Maden-İş'i zora sokabilecek bazı manevraların önhazırlığını yapmakta» biçiminde değerlendiriyorlar.

Politika muhabirlerinin görüşüne başvurduğu Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikalarının yöneticileri ise bu konuda Baştürk'ün açıklamasını incelemeden herhangi bir görüş belirtmeyeceklerini söylediler ve soruları yanıtsız bıraktılar.

BAŞTÜRK'ÜN AÇIKLAMASININ TAM METNİ

DİSK Genel Başkanı'nın açıklamasının tam metni aynen şöyledir:

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Gerillaların polis ve bekçiyi Mısır'lı diye öldürdükleri açıklandı

Ankara (ANKA) — Ankara'daki Mısır Büyükelçiliği'ni basarak içeridekileri 45 saat süreyle rehin tuttuktan sonra teslim olan "Filistin Devriminin Kartalları" adlı örgüt üyesi dört gerilla'nın büyükelçiliğe yaptıkları baskın sırasında kapıda duran polis İrfan Kocabaş ile bekçi Ali Babacan'ın, Mısırlı oldukları varsayımından hareket ederek öldürdükleri bildiriliyor.

Yetkililerin verdikleri bilgiye göre, gerillalar teslim olduktan sonra öldürülen polis ve bekçinin fotoğrafları kendilerine gösterildiğinde, hemen tanıdılar ve, onları aralarında uzun boylu olanının öldürdüğünü söylediler.

Ancak gerillalar, bekçi ve polisin Türk olduğunu öğrenince pişmanlık belirten ifade ve jestlerde bulundular.

Öte yandan gerillaların, büyükelçiliği işgalleri sırasında durumun zaman zaman son derece gerginleştiği, ve rehinelerden bir Mısırlıya, dışarıya atılmak üzere öldürüleceği için namazını kılmasının söylendiği, rehine'nin öldürülmesinden, İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in bizzat ge-

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

İKD'nin açılması için kadınlar iki kentten Ankara'ya yürüyecek

İlerici Kadınlar Derneği Genel. Başkanı Berla Onger dün yaptığı basın toplantısında yürüyüş konusunda gazetecilere açıklamada bulundu

İstanbul (Politika) — İlerici Kadınlar Derneği'nin açılmasını sağlamak amacıyla, İstanbul ve İzmir'den başlayıp Ankara'ya kadar sürecek bir yürüyüş düzenlendiği açıklandı. İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı Berla Onger dün yaptığı basın toplantısında konuyla ilgili olarak şöyle dedi:

«Türkiye'de demokrasi güçleri içinde İKD'nin vazgeçilmez yerini bir kez daha vurgulamak ve açılması istemimizi bizzat Başbakan'a sunmak için, içinde benim ve yakın arkadaşlarımın da bulunduğu bir tertip komitesi, İstanbul ve İzmir'den başlayıp Ankara'ya dek sürecek bir büyük yürüyüş düzenlemektedir. Yurdun dört bir yanından gelecek kadınların katılımı ile gerçekleşecek olan bu yürüyüş, İzmir'den 20 Temmuz günü, İstanbul - İzmit il sınırından ise 21 Temmuz günü başlayacak, aynı gün Bursa'da, iki yürü-

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Yine DİSK ve yine TÖB-DER

Türkiye toplumu, kesinlikle, tarihinin en zorlu ve sancılı günlerini yaşamaktadır. Hemen bugünden yarına değil; ama, çok uzun olmayan bir süreçte, ya «kadife eldivenin içindeki demir yumruk» demokrasi güçlerinin beynine inecek, ya da Türkiye toplumu işçi sınıfının öncülüğünde ve hegemonyasında ileri demokratik devrimi gerçekleştirecektir.

Böylesi bir değerlendirme, elbette ki, karşıt güçler açısından çözümün, yine bugünden yarına, ya «devrim» ya da «faşizm» ikileminde somutlaşacağı anlamına gelmez. Devrimler de, karşı devrimler de, siyasal erk anlamında, birer «an»dırlar. Ve önceden, bu «an»ları kestirmek ve de takvimlemeye kalkmak, diyalektiğin değil; olsa olsa kaba mekanik düşüncenin ürünüdürler...

Ne ki, toplumlar, tarihin belli uğraklarında öyle bir dönemece gelirler ki, karşıt güçler arasındaki savaşım süreci, siyasal erk anlamında, nihai hesaplaşmayı kaçınılmaz kılar. Devrim ya da karşı devrim anlarını önceden kestirmeye ve takvimlemeye kalkmak, ne denli mekanik düşüncenin ürünü ise, savaşımın hızlı nihai hesaplaşmaya gittiği süreçleri görememek de, diyalektik değil, olsa olsa, sağ oportünist bir düşüncenin ürünüdür...

Bugünden yarına olmasa da, Türkiye'de karşıt güçlerin savaşımı, öyle bir sürece girmiştir ki, tüm olgular, nihai hesaplaşma anının hızla yaklaşmakta olduğunu göstermektedir... Yalnızca nihai hesaplaşma anlamında değil, aynı zamanda, ekonomik, demokratik kazanımları koruma, demokrasinin sınırlarını genişletme ve demokrasi savaşımını, nihai hesaplaşma savaşımıyla aynı potada birleştirme anlamında da, işçi sınıfı hareketi ve demokrasi güçleri açısından, önemli eksiklikler hâlâ ortada durmakta ve «sol»daki bazı siyasetler eteklerindeki taşları dökmeye bir türlü yanaşmamaktadırlar.

DİSK, yarım milyonu aşkın işçiyi bünyesinde barındıran, sınıf sendikacılığı ilkesini, işçi sınıfı bilimini benimsemiş bir kuruluştur... TÖB - DER, kurulu düzene karşı çıkan, kurtuluşu işçi sınıfı hareketinde gören, «Yolumuz işçi sınıfının yoludur» diyen, ikiyüz binlik öğretmen ordusunun örgütüdür... Sağlıklı bir DİSK ve TÖB - DER, gerek nihai hesaplaşma ve gerekse demokrasi savaşımı açısından, sermaye sınıfı için birer korku dağıdırlar...

Ne ki, şu an sermaye sınıfı için, DİSK ve TÖB - DER birer korku dağı olmak bir yana, dürbünle zor gözlenebilen birer küçük korku adacıkları bile olmaktan uzaktırlar. Şu an, Türkiye'de kıyamet kopmakta, kavga toplumun her alanına yayılmaktadır. DİSK ve TÖB - DER' de ise, koca bir «tıss»dan başka bir şey gözlenmemektedir...

Ne olmuştur da, DİSK ve TÖB - DER böylesine suskun kılınabilmiştir? Faşizm tehlikesi kapının eşiğinde dururken, her Allahın günü birkaç yurtsever, faşist çetelerce katledilirken, bunalımların tüm yükü emekçilerin sırtına bindirilirken, emekçi yığınların yaşam koşulları açlık sınırına gelip dayandırılmışken, kesin ve nihai hesaplaşma günü hızla yaklaşırken, demokrasi güçleri açısından hayati bir öneme sahip olan bu iki büyük kuruluşumuz, DİSK ve TÖB - DER, neredeydir ve ne yapmaktadırlar acaba?

Demokrasi savaşımında, eylem koydukları zaman, Türkiye'nin her köşesinden ses getiren, gerici güçlerin «korkulu rüyası» olan, o koskoca DİSK ve TÖB - DER'in, bugün adreslerinden ve binalarından gayrı geriye ne kalmıştır acaba?

Sözü uzatmaya hiç de gerek yoktur: Bugün DİSK ve TÖB -DER'de ciddi bir bunalım vardır. Eğri oturup, doğru konuşalım: Bu bunalım, her iki örgütün de, yönetimlerinde somutlaşmaktadır...

Yapılması gereken açık ve ortadadır: DİSK'te TİP'lisi, TSİP'lisi, Kurtuluş'çusu, CHP'lisi, TKP'lisi, sınıf ve kitle sendikacılığına inanan tüm siyasetler ve DİSK'e bağlı tüm sendikalar, omuz omuza vermeli, DİSK'in tepesindeki tabansızları, sermaye sınıfı adına «tarihi misyonu» olanları, tarihin çöplüğüne atmalı ve DİSK'in yönetimine tabanın gerçek temsilcileri getirilmelidir... DİSK'teki bunalımın tek çözüm yolu budur ve bunun için de, zaman yitirmeden DİSK'i olağanüstü kongreye götürmek gerekmektedir...

Konumu farklı olmakla birlikte, TÖB - DER'deki bunalım ve bunalımdan çıkış yolu da, üç aşağı, beş yukarı DİSK'teki bunalıma benzemektedir... TÖB - DER'in sağlıklı bir yapıya kavuşturulabilmesinin yolu da belli ilkeler etrafında (bu ilkelerin ne olduğu biliniyor), elbette ki maoculuğun ve maceracılığın dışındaki bütün siyasetlerin omuz omuza birlikteliğini ve bağlaşıklığını sağlamaktan geçmektedir. TÖB - DER'deki farklı siyasetler, zaman yitirmeden kafa kafaya vermeli, TÖB-DER' deki bunalımı sona erdirmelidirler...

Yoksa, yarın çok geç olacaktır... Burjuvazi adına «tarihi misyon» yükümlenenlerin yüzleri, hiç kuşku yok, kadife eldiven ile okşanacaktır... Ancak, kadife eldivenin içindeki «demir yumruk», tüm demokrasi güçlerinin başına inecektir ...

ÖZÜR

Yazarımız Özlem Özgür'ün 16 Temmuz 1979 tarihli yazıda «Yapılması gereken açık ve ortadadır...» şeklinde başlayan paragrafın devamındaki bir hata, büyük anlam değişikliğine de yolaçtığından yazıyı yeniden yayınlıyor, yazarımızdan ve okurlarımızdan özür diliyoruz.

FORUM

İş Teftiş Tüzüğü Tasarısı üzerine

Ahmet EROL
(İM-DER GENEL BAŞKANI)

İş yaşamının denetimini düzenleyecek olan bu tüzüğün çıkarılmasındaki amaç, yalnızca iş müfettişlerini baskı altında tutmak değil, özünde çalışma yaşamında ve iş denetiminde bugüne kadar emekten yana elde edilen demokratik kazanımların yok edilmesine yöneliktir.

Çalışma Bakanlığı'nın, çalışanların korunması ve çalışma düzeninin kararlılık içinde gelişmesi için yüklendiği çeşitli düzenleme işlevlerinin arasında en yapıcı, en etkin ve en somut düzenleme işlevlerinden biri de «iş teftiş ve denetimi» işlevidir. Denetleme uygulaması başladığı andan itibaren, devlet bir alanda daha somut ve doğrudan ilişki içine girmiş bulunmaktadır. Böylece iş müfettişleri devletin toplumsal yaşantıya müdahalesi olgusunda doğrudan doğruya rol almış olurlar. Bu durum, iş müfettişlerinin yapmış oldukları görevin önemini belirtir niteliktedir.

İş denetimi hizmeti, içeriği ve anlamı bakımından «klasik yönetsel denetim hizmetinden» çok daha değişik nitelikte bir hizmettir. Çağımızın modern sosyal devletinin getirdiği bir gereksinmeye doğrudan yanıt verme konusunda yapılan çalışmalara doğrudan katkıda bulunmayı amaçlar.

Ne var ki, Çalışma Bakanlığı, iş denetimi hizmetinin etkin bir biçimde yürütülmesi konusunda hiç bir çaba veya girişim göstermediği gibi, aksine engelleme girişimlerini sürdürmüştür. 1475 sayılı iş yasasının 89. maddesinde öngörülen «İş Teftiş Tüzüğü» tasarısında getirilen hükümlerle «demokratik iş denetimi»nin gerçekleşmesi büsbütün engellenmeye çalışılmaktadır.

İŞ TEFTİŞ TÜZÜĞÜNDE İŞ MÜFETTİŞLERİNİN ÖZLÜK HAKLARI DÜZENLENEMEZ

Çalışma Bakanlığı'nca 1475 sayılı iş yasasının 89. maddesi dayanak gösterilerek hazırlanan «İş Teftiş Tüzüğü» tasarısı Bakanların imzasına sunulmuştur.

Anılan yasanın 89. maddesi, «88. madde hükmünün uygulanması için iş hayatının izlenmesi, denetlenmesi ve teftişi ile ödevli olan makamlar veya yetkili memurlar, işyerlerinin işin yürütülmesi tarzını... her zaman görmek, araştırmak, incelemek ve BU HUSUSTA Çalışma Bakanlığı tarafından çıkarılacak «İş Teftiş Tüzüğü»nde açıklanan şekillerde YALNIZ BU HALLERİ önlemek yetkisine sahiptirler» hükmünü getirmiştir.

Görüldüğü gibi, yasa koyucu «BU HUSUSTA» ve «YALNIZ BU HALLERİ» demekle «İş Teftiş Tüzüğü»nde, İş Yasasında suç sayılan eylemleri saptananların ve bu konular hakkında alınacak önlemlerin usul ve yöntemlerinin ayrıntılı bir biçimde düzenleneceğini öngörmüştür. Ayrıca, İş Yasasının 93. maddesinde; «İşverenler, işlettikleri işyerlerini ve bunların ilgili kollarını, yetkili makamlarca yapılan teftişlerin sonuçlarının yazılması için özel bir defter bulundurmakla yükümlüdür. Bu defterlerin şekli, ne yolda doldurulacağı ve bununla ilgili işlemlerin usulleri «İş Teftiş Tüzüğü»nde gösterilir.» demekle de söz konusu tüzüğün, İş Yasasının işyerlerinde nasıl uygulanacağı ve uygulama yöntemlerinin neler olabileceği konusunda hükümler içerebileceği açıkça belirtilmiştir. Başka bir deyişle, anılan tüzükte çalışma hayatında üçüncü şahısların devlete karşı yükümlülüklerinin düzenlenmesi sözkonusudur.

Anayasa'nın 107. maddesi, «Bakanlar Kurulu kanununun uygulanmasını göstermek veya kanunun emrettiği işleri belirtmek üzere, kanunlara aykırı olmamak koşuluyla ve Danıştay'ın incelemesinden geçirilerek tüzükler çıkartabilir» demektedir. Bu nedenle de İş Teftiş Tüzüğü'nde İş Yasasının uygulanması ile ilgili hükümler içermesi zorunludur.

Yine, Anayasa'nın 5. maddesine göre, yasama yetkisi, Türkiye Büyük Millet Meclisi'nindir. Bu yetki devredilemez. Yasama organı, İş Yasasının ilgili maddelerinde belirtilen konuları düzenlemek amacıyle yürütmeye «İş Teftiş Tüzüğü» çıkartabilme yetkisini vermiştir. İş müfettişlerinin özlük haklarının, görev ve yetkilerinin anılan tüzükte düzenlenmesi yetkisini vermemiştir. Bu nedenle yasanın öngörmediği bir konu, anılan tüzükte düzenlenemez. Böyle bir anlayış, yasama organına ait yetkinin yürütme organınca kullanılması sonucunu doğurur ki bu da Anayasa'nın anılan hükmü ile çelişir niteliktedir.

Ayrıca, 1475 sayılı İş Yasasının 23, 35, 65, 66, 69, 72, 74, 75, 76, 78, 81, 82, 84 ve 86. maddelerine göre, yürütmenin bu maddelerin uygulanması için «tüzükler» çıkartabileceği öngörülmüştür. Eğer, İş Teftiş Tüzüğünde, iş müfettişlerinin de özlük haklarının, yetiştirilmelerinin, görev ve yer değiştirmelerinin düzenlenebileceği görüşünden hareket edildiği takdirde, yukarıda belirtilen maddelere göre çıkartılan tüzüklerde de müfettişlerin özlük haklarının düzenlenmesi gerekirdi. Anılan yasanın yukarıda sözü edilen maddelerine göre çıkartılan tüzükler, nasıl ki bu maddelerin öngördüğü konularla sınırlı olarak düzenlenmiş ise, İş Teftiş Tüzüğünün de 89 ve 93. maddelerde öngörülen konularla sınırlı ve yalnız bu hallere özgü olması gerekir.

Öteyandan, bakanlıkların kuruluş yasalarında, denetim görevlilerinin görev yetkilerinin, işe alınmalarının ve yetiştirilmelerinin bir tüzükle düzenleneceği genellikle öngörülmektedir. Çalışma Bakanlığının kuruluş ve görevleri hakkındaki 4841 sayılı Yasada, iş müfettişlerinin görev ve yetkilerinin bir tüzükle düzenlenebileceği konusunda bir hüküm bulunmamaktadır. Kuruluş yasasının öngörmediği bir yetki iş yasasına göre çıkartılan bir tüzükle düzenlenemez. Ancak, Anayasa'nın 113. maddesine dayanılarak, idare yönetmelikle düzenleme yapabilir. Nitekim, bugüne kadar da yönetmelikle düzenleme yapılmıştır. Her nekadar, yürürlükte bulunan 5.1.1978 günlü «Çalışma Bakanlığı İş Müfettişleri Yönetmeliği» tam anlamıyla demokratik bir içerik taşımamakta ise de, İş Teftiş Tüzüğü tasarısının getirdiği haklardan daha ileri haklar getirmiştir. İş müfettişleri ve iş yaşamı için...

MC döneminde de İş Teftiş Tüzüğünün çıkartılması için girişimler yapılmış ise de sonuçsuz kalmıştır. O dönemde de sözkonusu tüzükte iş müfettişlerinin özlük haklarının düzenlenmesi istenmiş, bugün yönetimde bulunan sayın Müsteşar, İş Teftiş Tüzüğünde sadece İş Yasasının uygulanması ile ilgili ayrıntılı kurallar getirilebilir, görüşü ile karşı çıkmıştır. Bugün ise MC döneminde savunulan görüşün aksine tüzük tasarısı hazırlanmıştır.

1475 sayılı İş Yasasının 89. 93. maddeleri dayanak gösterilerek hazırlanan «İş Teftiş Tüzüğü»nün, bu maddelerde belirtilen konularla sınırlı hükümler içermesi, sözkonusu maddelerin emredici hükmüdür. Bu tüzükte, iş müfettişlerinin özlük haklarının düzenlenmesinin hiçbir yasal dayanağı yoktur.

TASARININ 3. MADDESİ İDARE HUKUKU İLKELERİNE AYKIRIDIR

Tüzük tasarısı hakkındaki ikinci sahifesinin son paragrafında «İdarenin kendi yapısından doğan sıkı bürokratik bağlar ve tutucu eğilimler karşısında iş teftişinin, çağdaş iş ilişkilerinin hergün gelişen koşullarına uyabilecek bir niteliğe bürünebilmesi zorunluğu denetim örgütünün idari yapıdan ayrı düşünülmesini gerektirir» denilmesine karşın, maddede «İş Teftiş Kurulu bakanlık makamına bağlıdır» hükmü getirilmiştir. Bu hükümle, denetim, gerekçenin aksine, idari yapıdan ayrı tutulmamış, bütünleştirilmiştir. Bu durum, 5690 sayılı Yasa ile onanan «Sanayi ve Ticarette İş Teftişi Hakkındaki 31 nolu Uluslararası Çalışma Sözleşmesinin 6. maddesine de aykırıdır. Sözkonusu madde aynen şöyledir. «Teftiş personeli, memuriyette istikrarlarını ve Hükümet değişikliklerine ve yerinde olmayan harici tesirlere tabi bulunmamalarını sağlayacak şekilde bir statü ve hizmet şartlarından yararlanan amme memurlarından terekküp edecektir.»

Yasanın bu hükmü gerek idareden, gerekse dışardan gelebilecek baskıları önlemek amacı ile denetim örgütünün idari yapıdan ayrı düşünülmesini öngörmüştür. Ayrıca, diğer bakanlıklardaki denetim örgütleri Bakanlık makamına değil, doğrudan Bakana bağlıdır. Nitekim, 5.1.1978 günlü yönetmeliğin 5. maddesinde «İş müfettişlerinin doğrudan Bakana bağlı olduğu» belirtilmiştir. Tasarı, müfettişleri bakanlık makamına bağlamakla, yönetmelikle getirilen kazanılmış bir hakkı da ortadan kaldırmaktadır.

Yine tasarının 3. maddesinde «Grup başkanı, gruptaki en kıdemli müfettiştir» hükmü getirilmektedir. Grup başkanı, o gruptaki iş müfettişlerinin düzenli ve verimli çalışmaları ile yükümlüdür. Gruptaki müfettişlere görev dağıtımı, müfettişlerce verilen raporların değerlendirilmesi grup başkanının görevleri arasındadır. Tasarının gerekçesine göre, grup başkanı, İş Teftiş Kurulu Başkanı'nın önerisi ve Bakan'ın oluru ile görevlendirilmemektedir. İdarenin bu konuda hiçbir yetkisi yoktur. Örneğin bir grupta 40 iş müfettişi var ise, bunlar arasında en kıdemli olan grup başkanlığı makamına oturacak ve grubu yönetecektir. Grup başkanlığı görevini yürütecek müfettişin, bu görevi yürütebilecek niteliklere sahip olup olmadığının önemi olmayacaktır. Böyle bir düzenleme, hiçbir denetim örgütünde olmadığı gibi, yönetsel gereklere ve hizmet gereklerine de uygun düşmemektedir. Ayrıca, bu tür düzenleme, yönetimde çeşitli huzursuzlukların ortaya çıkmasına neden olacaktır.

TASARININ 27. MADDESİ ANAYASANIN AİLENİN KORUNMASI İLKESİNE DE AYKIRIDIR

Bugün için 24 ilde Çalışma Bakanlığı İş Müfettişleri Grup Başkanlığı bulunmaktadır. Bu sayı artabilir de. Grup başkanlıklarının kurulmasında hiçbir objektif kıstas alınmamaktadır. Tasarının 27. maddesine göre bu 24 grup başkanlığı 4 ana sınıfa ayrılmaktadır. Her iş müfettişi, her sınıfta 3 yıl kalmak zorundadır. Tasarı yürürlüğe girdiğinde bulunduğu grupta 3 yılını dolduran müfettiş 4. sınıftan göreve başlayacaktır. 12 yılda 4 sınıfta da görevini tamamlayan müfettiş yeniden 4. sınıftaki bir gruptan göreve başlayacaktır. 3 yıl içerisinde o sınıftaki gruplar arasında da idarenin takdirine göre müfettişin görev yeri değiştirilebilecektir.

Bu tür bir düzenleme ile dar bölge müfettişliğinin getireceği sakıncalar dikkate alınmamıştır. İş müfettişlerinin yapmış oldukları görev düşünüldüğünde, dar bir çevrede üç yıl kalan müfettişe baskılar da giderek artacaktır.

Ayrıca, iş müfettişlerinin de bir aile yaşamlarının olduğu hiç düşünülmemiştir. Her üç yılda bir yeni sosyal çevre edinme sorunu, eşlerinin atanması sorunu, çocuklarının okul sorunu, ev taşıma sorunu ile karşı karşıya gelecekl erdir. Yukarıda belirttiğimiz gibi 3 yıl içerisinde de bu sorunlarla karşılaşabileceklerdir.

SONUÇ:

Tüzük tasarısı, İş Yasasının 89. 93. ve Anayasa'nın 107. maddesine aykırı olduğu gibi, İş Yasasının işyerlerinde uygulanması açısından da ayrıntılı kurallar getirmemektedir. Sadece, İş Yasasının bazı maddelerinin aynen tekrarı ile yetinilmiştir. Tasarıya, benzer görüşlerle, DİSK, İstanbul Barosu ve TMMOB başta olmak üzere diğer sendikalar ve demokratik kuruluşlar da karşı çıkmışlardır. DİSK, İstanbul Barosu ve TMMOB bu konudaki yazılı görüşlerini Başbakana ve Çalışma Bakanına iletmişlerdir.

İş yaşamının denetimini düzenleyecek olan bu tüzüğün çıkarılmasındaki amaç, yalnızca iş müfettişlerini baskı altında tutmak değil, özünde çalışma yaşamında ve iş denetiminde bugüne kadar emekten yana elde edilen demokratik kazanımların yok edilmesine yöneliktir.

İM-DER olarak, işçilerin çalışma güvencesini ve demokratik denetimini ortadan kaldırmayı amaçlayan bu tüzüğe karşı çıkmayı bir görev saymaktayız. Ayrıca Bakanların imzasına açılan bu tüzüğe emekten yana olan kişi ve kuruluşların da karşı çıkmalarının gerekli ve zorunlu olduğuna inanmaktayız.

yorum

OYA BAYDAR

MHP'yi unutmayalım

BASKINLAR, gerilla eylemleri, sansasyonel olaylar, Türkiye'de günün gerçeğini unutturmamalı. Dikkatlerin, bir süre önce odaklaşmış olduğu MHP' den ve yan örgütlerinden ayrılmasına, MHP'nin, yan örgütlerinin, faşizmin, yeniden köşesine çekilip güç toplamasına izin verilmemeli. Faşizmin bu defa da unutturularak aklanmasına ne bahasına olursa olsun karşı çıkılmalı.

TÜRKİYE'de, 12 Mart'ta bir parti kapandı. Görünürdeki gerekçe, o sıralarda tümü 12 Mart tutukevlerinde bulunan, haklarındaki davalar süren TİP yöneticilerinin «bölücülük, Kürtçülük» propagandası yapmış olmalarıydı. Bir kongre kararları buna kanıt gösteriliyordu. Bunun dışında, TİP' in ne bir eylemi, ne bir silahlı çatışmaya karışmışlığı, ne anarşiye bulaşmışlığı yoktu. TİP üyeleri sık sık saldırıya uğramışlar, 12 Mart arifesinde birkaç il veya ilçe yöneticisi katledilmişti ama, saldırgan veya katil bir tek TİP'li, mumla aransa bulunamazdı. Bütün bunlara rağmen, TİP Anayasa Mahkemesince kapatıldı. Yasal bir sosyalist parti kapatılırken bir an bile beklenmedi, ikircıklı davranılmadı.

ŞİMDİ yıl 1979. Bir başka parti ve onun yan örgütleri var. Son bir yılın hangi cinayetinin, hangi saldırısının, hangi terörist olayının altı biraz karıştırılırsa, bu parti veya yan örgütleriyle karşılaşılıyor. Pek çok önemli siyasal cinayette kullanılmış silahların, bu partinin örgütlerinden, o örgütlerin sorumlu kişilerinden alındığı sanık ifadeleriyle, tanıklarla, balistik muayenelerle kanıtlanıyor. Bu partiyle, doğrudan veya dolaylı biçimde ilişkili çocuk denecek yaşta sanıklar, dışarda işledikleri cinayetlerle yetinmeyip, içerde; cezaevlerinde de yeni cinayetler işliyorlar. Bu partinin yönetim kurulu hakkında, iktidarı orduya devredilmesini istedikleri, yani Anayasaya aykırı bir istekte bulundukları için soruşturma açılmış durumda. Ve nihayet bu parti son günlerde gelişmekte olan Maraş davasından, Manisa olaylarının soruşturmasının sonucundan, Abdi İpekçi'nin öldürülmesi olayından o kadar panikledi ki, başkanı, suçları bir bakıma kabul anlamına gelen bir açıklamayla, partisine MİT ajanları sokulduğunu, suçları bunların işlettiğini ve bu ajanlardan birinin kimliğini açıkladı. Yani suçluların telaşı içine girdi.

BUNDAN 8 yıl önce bir sosyalist partinin, sudan gerekçelerle kapatılıvermiş olduğu bir ülkede, bugün MHP, kapatılmak bir yana, adeta korunmaya alınıyor, aklanmaya çabalanıyor. Hem de CHP ağırlıklı hükümet döneminde.

SON günlerin gelişmeleri, Mısır elçiliğine baskın olayları, asıl MHP'ye yaradı. Tüm kamuoyunun gözleri MHP üzerindeyken, birden dikkatler dağılıverdi. Şimdi artık, gerçek soruna, gerçek suçluya dönmenin zamanıdır. Hatta arada kaybedilmiş birkaç gün, «faşizm» sözkonusu olduğunda bir yıl demektir.

DAHA önceki yazılarımızdan birinde, hükümetin MHP konusundaki tavrına değinerek «iş başa düştü» demiştik. Evet, bugün, milyonların istemi olan «MHP kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın» belgisinin hayata geçirilebilmesi işi, gerçekten de Türkiye demokrasi güçlerinin başına düşmüş durumda. Demokrasi güçlerinin, kararlı, birlikli, ortak hareket ve eylemi, Türkiye'de faşizmin üstüne gitmekte korkak ve ikircimli davrananları da uyaracak, en azından bunların bir bölümünü sarsacak, farklı konumlara getirilebilecektir. CHP faşizmden yana bir parti olmadığı gibi CHP içinde faşizmle sonuna kadar savaşmaya kararlı pekçok öğe, tabanda bu konuda büyük bir heyecan ve kararlılık vardır. Bu güçlerin tümünün toparlanması, doğru akıllı, koşullara uygun eylem modelleri saptayarak, milyonların isteminin yaygınlaştırılması, birer demokratik baskı öğesi olarak faşizmi kuşatma operasyonuna başlanması faşizme karşı savaşımda, bildirileri, nutukları, soyut istemleri aşan gerçek bir adım olacaktır.

BU adımı atmakta gecikmeyelim.

BULMACA

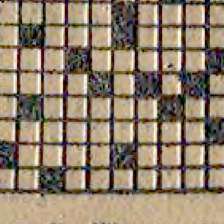

SOLDAN SAĞA: 1) «Denemeler» adlı yapıtıyla ünlü 16. Yüzyıl Fransız düşünürü. 2) Bir işin başına geçen - Sodyum'un simgesi. 3) Tersi, okul, kışla gibi yerlerdeki hasta odası - Tersi, bir yeri ısıtma aygıtı. 4) Koşul sözcüğü - Kendisine, kocasını öldürdüğü takdirde bağışlanacağı bildirilen Farah ön adlı, İran eski Şahının üçüncü ve son karısı. 5) Nihayet - Tersi, sözlü çağırma duyurusu. 6) Tersi, Abdullah adının günlük dildeki kullanılışı. 7) Korku ünlemi. 8) Parlaklık verilmiş iplik. 9) Anlam (eski dil) - Büyük balıkları tutmakta kullanılan ucu iğneli kurşun. 10) Dairenin çevresinin çapına bölünmesiyle elde edilen sayı - İki yüzlü.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Düşünceleri değil, dünyanın kendisini değiştirmek ve tarihin her anında diyalektik yöntemi kullanarak düşünceyle eylemin bilincine ermek öğretisi. 2) Tersi, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün simgesi - Küçük bitki - Onay alma sorusu. 3) Bir piyanistimiz. 4) Tersi, bucaktan küçük yerleşim birimi - Ay'ın evrelerine göre huyu değiştiği sanılan kimse. 5) Bir kimsenin, arandığında bulunabileceğini belirttiği yer - Ermiş, eren 6) Tersi, eşek anırması - İngiltere'de «yağmur» 7) Bir sıvının içindeki alkol derecesi - Düzlük. 8) Yapı - Tersi, ceviz (eski dil). 9) Tersi, peşin para ile bir şeye bir süre alıcı olma işi - Anlak. 10) Bir sanat haberleri ajansının simgesi - Kuzu sesi - Bir yüzey ölçü birimi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:
SOLDAN SAĞA: 1) Mehmet Ali. 2) Hi - Eğitici. 3) psaG - Canan. 4) ELA man - Ze. 5) Analar - Sek. 6) SS - Operet. 7) İtimat. 8) Zeka - Nara. 9) inneFeT. 10) Ana - Somoza.
YUKARDAN AŞAĞI: 1) MHP - Asiz. 2) Eisenstein. 3) Ala - İkna. 4) Megaloman. 5) Eg - Mapa - Es. 6) Ticaret - fO. 7) Atan - Nem. 8) liN - Senato. 9) İcazet. 10) İnek - Vana.

Okurlardan Politika'ya

KİTLE TAŞIMACILIĞINA YÖNELİK BİR ULAŞIM SİSTEMİ

Ülkemizde kitle taşımacılığına yönelik bir ulaşım sisteminin uygulanmasını istiyoruz. Az yakıtla çok yol alınmasını ve daha çok insanın taşınmasını sağlayan bir sistemin.

Bilindiği gibi tüm dünyada bir petrol sıkıntısı var. Oysa, başta ABD olmak üzere sanayileşmiş emperyalist ülkeler, hızı 160 km. den aşağı olmayan yarış arabaları imal ediyorlar. Biz böylesi bir sporu yararlı bulmadığımız gibi, bu arabaların çok büyük benzin israfına yol açtığı kanısındayız. Bu arabalardan ülkemize de getirtiliyor.

Ancak, çok iyi tanıdığımız işbirlikçi burjuvazi bile bile bunun önüne geçmek istemiyor. Biz inanıyoruz ki, işçi sınıfımız, emekçi halkımız, tüm ekonomik, politik ve kültürel haklarını ve bağımsızlığını savaşarak alacak ve ancak o zaman bunun önüne geçilecek.

Hüseyin YILDIRIM
GAZİANTEP

Gerillaların polis ve bekçiyi Mısırlı

(Baştarafı 1 Sayfa'da) rillalarla görüşmesi üzerine vaz geçildiği belirtiliyor.

Bu arada, Filistinli gerillaların Mısır'dan getirilmesini istedikleri iki tutuklunun gelmek istemediklerinin bildirilmesi üzerine, bir uzlaşmaya doğru gidilirken, "Türkiye'nin elinde hiç bir pazarlık unsuru" kalmaması üzerine durumun birden bire sertleştiği ve bir operasyona "ramak kaldığı" ifade ediliyor.

MISIR'IN BİLDİRİSİ

Mısır Hükümeti, Halk Meclisinde okunan bildirisinde, "kimi birtakım Arap Devleti Başkanını bir grup sorumsuzu Mısır'ın Ankara Büyükelçiliğine saldırmaya kışkırtmakla" suçladı.

«Bu azınlığın, uluslararası alanda meydana gelen değişikliklerden henüz haberdar olmadığı ve emelini gerçekleştirmek için slogan kullanıp komplolar hazırlamaya devam ettiği» açıklanan bildiride, Ankara'daki Mısır Büyükelçiliğine yapılan baskının Filistin davasına zarar verdiği, ancak Mısır'ı mevcut çizgisinden döndüremeyeceği belirtildi.

BİR MISIRLI YETKİLİ FİLİSTİN HEYETİNİ ÖVDÜ

Bu arada yüksek düzeydeki bir Mısırlı yetkili Ankara'daki Mısır Büyükelçiliğinde rehin alınanların kurtarılmasında büyük rol oynayan Filistin Heyeti üye'lerini övdü.

Devlet Bakanı Mansur Hasan ise bu olayın, Mısır'ın Ortadoğu'da adil ve topyekün bir barışın kurulması çabalarını etkilemeyeceğini söyleyerek FKÖ Heyetinin Türk yetkilileriyle işbirliği yapıp rehineleri kurtarmasından memnunluk duyduklarını belirtti.

ARAP BİRLİĞİNİN TEPKİSİ

Öte yandan, Arap Birliği Genel Sekreteri Chedli Klibi, baskın olayıyla ilgili olarak Tunus'da yaptığı açıklamada, «Şiddet ne olursa olsun hiçbir zaman haklı gösterilemez, ancak bunu izah etmeye kendimizi sorumlu hissediyoruz» dedi.

Klibi, gerçekleri görenlerin, Filistin Halkının haklarını ve FKÖ'nün bu davadaki rolünü görmemekte ısrar eden bir siyasetin doğuracağı kötü sonuçlara karşı birçok kez uyarıda bulunduklarını belirtti. Böyle bir siyasetin kontrolsüz elemanları ümitsizce eylemlere sürüklediğini açıkladı.

MISIR BÜYÜKELÇİSİ İÇİŞLERİ BAKANI VE BAŞBAKANI ZİYARET ETTİ

Gerillalar tarafından 45 saat rehin tutulan Mısır'ın Ankara Büyükelçisi Ahmet Kemal Ulema dün İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş ve Başbakan Bülent Ecevit'i ziyaret etti.

Mısır'ın Ankara Büyükelçisi Ulema, İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in olayda büyük bir başarı gösterdiğini belirterek kendisine özellikle teşekkür ettiğini söyledi. Büyükelçi Ulema, «gerek benim şahsıma gerekse arkadaşlarımıza gösterdiğiniz büyük yardıma müteşekkirim. Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine de müteşekkir olduğumuzu belirtmek isterim» dedi.

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş de yaptığı konuşmada hükümet olarak tam bir kararlılık içinde, ama mutlaka daha fazla kan dökülmesini önlemek kararlılığı içinde olduklarını belirterek özetle şöyle konuştu:

— «Biz görevimizi yaptık. Burada bir başarı varsa, bu sadece bana ait değildir. Tüm hükümete aittir, silahlı kuvvetlere aittir. Özellikle Türk polisinin şerefli çalışmasına aittir. Kendilerinin kutlamasını ben bu boyutlar içinde kabul ediyorum.»

Mısır Elçisi Ahmet Kemal Ulema, İçişleri Bakanından sonra Başbakan Bülent Ecevit'i makamında ziyaret ederek gerillaların 45 saat süren eylemleri sırasında hükümetin tutumu nedeniyle teşekkür etti.

Başbakan Bülent Ecevit yaptığı konuşmada Ulema'nın rehin tutulduğu sırada metanetini yitirmediğini hatırlatarak «geçmiş olsun» dedi. Ecevit gerillaların baskını sırasında iki görevlinin öldürülmesi ve sonra da bir elçilik görevlisinin hayatını kaybetmesi nedeniyle üzgün olduğunu bildirdi.

Mısır Elçisi Ahmet Kemal Ulema da konuşmasında kendi ve Mısır Hükümeti adına, Türkiye Hükümetine, gösterdiği yakın ilgi ve aldığı olumlu kararlar nedeniyle teşekkür ettiğini bildirdi.

OLEYİS'İN AÇIKLAMASI

DİSK üyesi OLEYİS Sendikasının Genel Başkanı Nusret Aydın, dün verdiği demeçte, hükümetin, Ankara'da Mısır Büyükelçiliğinin gerillalarca basılması olayı karşısında sergilediği insanca yaklaşımın dünyada saygıyla karşılandığını söyledi.

Sıkıyönetim

(Baştarafı 1 Sayfa'da) sanık komando İsa Armağan ve 5 arkadaşının duruşmasına Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde devam edildi. Mahkeme, aynı davadan hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan ve şimdiye dek yakalanamayan komando Ethem Kışkış, Fehmi Kandemir ve İsmail Köksal'ın yakalanması için açık kimliklerinin TRT aracılığı ile kamuoyuna duyurulmasını istedi.

Askeri mahkeme, toplu katliam sanığı İsa Armağan, Mustafa Pehlivanlı ile Naim Yanık'ın ikinci kez Gülhane Askeri Tıp Akademisi Ruh Sağlığı Kliniğinde üç uzman doktordan oluşan bir heyet tarafından müşahade altına alınmasını da kararlaştırdı.

Sanıklardan Ahmet Çelik ve Mehmet Varlı'nın tahliye isteklerini reddeden Askeri Mahkeme, bazı önemli tanıkların dinlenmesi için duruşmayı bir başka güne bıraktı.

Irza geçme

(Baştarafı 1. Sayfada) tutuklu bulundukları koğuşta kavga çıktı. Kavga sırasında Ahmet Seçkin, su kovasının kulpundan yapıldığı saptanan bir şiş ile Hamdi Altunezen'e saldırdı. Saldırı sonucu ağır yaralanan Hamdi Altunezen hastaneye götürülürken öldü.

Ölümle sonuçlanan kavgaya, olaylara katılmadığını savunan sanık Ahmet Seçkin'in kendisini suçlaması sonucu tutuklanmasına yolaçtığını öne sürdüğü ülkücü arkadaşı Hamdi Altunezen ile bu yüzden tartışmalarının yolaçtığı sanılıyor. Sıkıyönetim mahkemesince 4 Temmuz günü «siyasal amaçlarla silahlı gasp, ırza geçme ve güvenlik kuvvetlerine silahlı mukavemet» savlarından tutuklanan Hamdi Altunezen ve Ahmet Seçkin, aynı olaylar nedeniyle tutuklanan Erdal Çakır, Osman Şener ile Ali Aydoğan ile askeri cezaevinin aynı koğuşunda kalmaktaydı. Sanık Ahmet Seçkin, Sıkıyönetim Askeri Savcılığınca sorgulanması tamamlandıktan sonra gönderildiği Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde bu suçtan da tutuklanmıştı.

Sanıklarla ilgili soruşturma halen Sıkıyönetim Savcılığınca sürdürülüyor.

Somoza

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Nikaragua dışına gönderilmişlerdi.

Öte yandan Ulusal Kurtuluk Hükümeti'nin de Managua'ya hareket ettiği açıklandı. Sandinist Cephe'nin başkenti tamamen kontrolü altında tuttuğu belirtiliyor.

Bu arada And Birliği üyeleri Venezüela, Kolombiya, Ekvador, Peru ve Bolivya Dışişleri Bakanları da Managua'ya geldiler. Bakanların Ulusal Kurtuluk Hükümeti ile gereken yardım önlemleri konusunda görüşmeler yapacakları bildiriliyor.

İKD'nin

(Baştarafı 1 nci Sayfada.) yüş kolu birleşecek ve dayanışma toplantısı yapılacak. Daha sonra Eskişehir üzerinden 23 Temuz günü Ankara il sınırında olmak üzere yürüyüşe devam olunacaktır. 21 Temmuz 1979 gecesi ise Bursa'da bir dayanışma gecesi düzenlenmektedir.»

Berin Önger İKD üzerine 28 Nisan 1979 tarihinde Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından konan yasağın kaldırılması için İstanbul Barosundan 50'yi aşkın avukatın bir dilekçeyle Danıştay'a başvuracağını da belirterek konuşmasını şöyle sürdürdü:

«İKD'nin faaliyetten men edildiği yaklaşık üç aydan beri, Türkiye'de ilerici kadın hareketinin ne denli kök salmış olduğunu görmek yurdun dört bir yanında kadınların öz örgütlerine nasıl sahip çıktıklarına tanık olmak, bizim için en büyük kıvanç ve güç kaynağı olmuştur.»

İKD'nin açılması için Başbakan Ecevit'e gönderilen binlerce mektup ve telgraf, İKD'nin 4. kuruluş yıldönümü olan 3 Haziran'da, illerde ilçelerde, fabrikalarda mahallelerde yapılan kutlamalar, bunun en güzel kanıtlarından bir kaçıdır.»

İKD'nin sıkıyönetim süresince faaliyetten alıkonulma gerekçesinin bildirilmediğini, bu konudaki tüm başvuruların yanıtsız bırakıldığını söyleyen İKD Başkanı Berin Onger, yürüyüşe «faşist kurşunlarla» can veren kişilerin anneleri, yakınları yanında Türkan Şoray, Sezen Aksu, Semra Özdamar, Meral Taygun ve Sümeyra Çakır gibi ünlü sanatçıların da katılacağı, yürüyüş öncesi ve sonrası bazı bölgelerde yapılacak toplantılarda da İKD'nin açılması isteminin yükseltileceğini bildirdi.

Ankara'da MHP

(Baştarafı 1. Sayfa'da) gede gecekondu yapmak isteyenlere ise engel oluyorlar.

Belediye yetkilileri durumu bildiklerini ancak engel olamadıklarını belirtiyorlar. Bir yetkili Valiliğe defalarca başvurulduğunu, ancak komandoların egemenliğinde bulunan bu tür semtlerin Valilikçe «hassas bölge» kabul edildiğini ve müdahale edilmediğini bildirdi. Yetkili, belediyenin yasa gereği bu tür arsalar üzerine yapılan evleri hemen yıkabileceğini, ancak yıkımda emniyet kuvvetlerinin yardımı gerektiğini söyledi. Emniyet kuvvetlerinin yardımı olmadan yıkmaya kalkıştıklarında komandoların kesin tepkisiyle karşılaştıklarını belirten belediye görevlisi, Aktepe semtinde bu nedenle yıkım işçilerinin dövüldüğünü söyledi.

Öte yandan gecekonduların yıkımına ilişkin yasaya göre belediye, kendi arsaları üzerinde yapılan binalar mesken hale gelmeden, yani içine herhangi bir şey konulmadan boş bina iken yıkabiliyor. Oysa yapılan gecekondunun hemen içine girip yerleştiğinden yıkım için ancak emniyetin boşaltma işlemi gerekiyor.

METREKARESİ EN AZ ÜÇ BİN LİRA

Bildirildiğine göre, komandolar tarafından gecekondu yapımı için satılmakta olan Keçiören Uyanış - Dutluk bölgesindeki geniş arsanın metrekaresi en az üçbin lira dolaylarında bulunmakta. 200-300 metrekare üzerinde parsellenen arsaların komandolar tarafından küçük birimler halinde ve 10 bin liradan az olmamak üzere satıldıkları belirtiliyor.

HALK KAÇIYOR

Öte yandan komandoların kesin işgali altında olduğu belirtilen Bahçelievler, Keçiören, Aşağı Eğlence gibi semtlerde yapılan baskı sonucu halkın evlerini bırakarak başka semtlere taşındıkları bildiriliyor. Komandoların son zamanlarda baskılarını artırdıkları ve birçok evi tehdit ederek boşaltılmasını istedikleri öğrenildi. Komandoların bu şekilde boşalttıkları evlere kendi adamlarını oturtuluyor, ancak bu kez son derece ucuz kira ödüyorlar. Ankara'da konut kiraları en az 4 bin lira dolaylarına yükselmişken bu tür bölgelerde kiralar 3 bin lira dolaylarında bulunuyor.

Öte yandan komandolar etkin bulundukları bu tür bölgelerde esnafa da rahat vermiyor, esnaftan haraç istiyorlar.

YİTİK
A.İ.T.İ.A. Bankacılık, Sigortacılık Y.O. Şebekemi yitirdim, geçersizdir.
Meltem Tamzok
Po: 1863

ADRES DEĞİŞİKLİĞİ
Halkevimizin adresi Altıntepsi Mah. Şair Baki Sok. No: 32'den, Bağlar Cad. Gülcan İş Hanı No: 2 K. 3 olarak değiştirilmiştir.
Bayrampaşa Halkevi
Po: 1870

Maden-İş, Bursa ve Kırklareli'nde Dev-Yol'cuların saldırısını protesto etti

İSTANBUL -- (POLİTİKA) -- Maden - İş Sendikası Genel Başkan Vekili Murat Tokmak, bir açıklama yaparak Bursa ve Kırklareli'nde sendikalarına Dev-Yol yanlısı kişilerin saldırdığını bildirerek olayı protesto etti. Tokmak, açıklamasında şu görüşlere yer verdi:

«Eylül 1979 toplu iş sözleşmelerinin yaklaştığı bir dönemde, işbirlikçi tekelci burjuvazi ve onun gizli açık örgütleri, sınıf ve yığın sendikacılığında öncü olan Maden-İş'i zayıf düşürmek, parçalamak için sinsi planlar hazırlıyorlar. Bir yandan faşistler, maocu bozkurtlar saldırılarını arttırırken, bir yandan da «Dev-Yol»cu gibi goşist serüvenciler, işbirlikçi tekellerin oyunlarına alet oluyorlar. «Proleteryanın mücadelesini» sürdürdüklerine inanan bu serüvenciler, Maden-İş'in örgütlü olduğu bölgelerde, Anarko sendikalizmi devreye sokmak için burjuvaziyle adeta yarışıyorlar. Oysa faşist terörün olduğu yörelerde izlerine rastlanmıyor.

Onların «Devrimci Yol»u, burjuvazinin tuzaklarına gidiyor. Anarko sendikalizme, maceracılığa, bireysel terörizme gidiyor. Faşizmin tırmanan yoluyla, maoculuğun ihanet yoluyla, tekellerin ve işçi sınıfı hainlerinin Maden-İş'i bölme, zayıf düşürme planlarıyla sarmaşıyor. Onlar, gençliğin yolunu kartmaya, işçi sınıfına düşman konuma getirmeye çabalıyorlar.

Tüm bu sağdan ve «sol»dan gelen saldırılara karşın, Maden-İş dimdik ayakta duruyor. Sınıf ve yığın sendikacılığı savaşımındaki yandaşlarını ve sınıf hainlerini daha iyi algılıyor, her türlü saldırıları göğüsleye göğüsleye. Metalurji işkolunda, yetkin tek sendika olma yolunda, önemli kazanımlar elde ediyor.

Bundan korkan, önümüze dikilen, işçi sınıfı hainlerinin maskeleri, ergeç düşecektir.

Maden-İş'e uzanan eller kırılacaktır.»

Tabanca

(Baştarafı 1. Sayfa'da) lan Türkeş'e bağlanmasıyla diğer pek çok MHP'li ile birlikte bu kuruma girdi. Özbay kısa bir süre sonra Personel Şube Müdürlüğü görevine ve kaleten atandı. Özbay MHP'liler arasındaki çekişme nedeniyle bu görevinden alındı ve hukuk müşavirliğinde görevlendirildi. Özbay, Ecevit hükümetinin kurulmasından önce de DİS'den ayrılıp serbest avukatlığa başladı.

KONGRE İLANI
Kız Teknik Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği'nin 5. Olağan Genel Kurulu 3.8.1979 günü saat 16.00' da Maltepe Eti Sinemasında yapılacaktır.
Üyelere duyurulur.
YÖNETİM KURULU
GÜNDEM:
1 — Açılış, 2 - Divan seçimi, 3 — Yönetim kurulu çalışma ve mali raporun okunması, 4 — Raporun tartışılması, 5 — Yönetim kurulu aklanması, 6 — Dilek ve temenniler, 7 — Yeni yönetim kurulunun seçimi, 8 — Kapanış
(Politika: 1673)

Soma ilçesinde

(Baştarafı 1. Sayfa'da) da müdahale eden güvenlik kuvvetleri isyancıları etkisiz hale getirerek olayın büyümesini önlediler. Cezaevi Müdürlüğü yetkilileri olay sırasında hiç kimsenin yaralanmadığını ve cezaevinde her hangi bir hasarın meydana gelmediğini bildirdiler.

Yetkililer olay ile ilgili olarak Adalet Bakanlığı Ceza ve Tevkif Evleri Genel Müdürlüğünden gelen telsiz emriyle isyan teşebbüsünde bulunan 22 tutuklunun Burdur Cezaevine nakledildiğini bildirdiler.

İSTANBUL'DA

Garanti Bankası Cevizli Rahmanlar şubesine dün sabaha karşı patlayıcı madde atıldı.

Kimliği belirlenemeyen üç kişi tarafından saat 01.15'de atıldığı bildirilen patlayıcı madde maddi hasara yolaçtı, olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

● Fatih'te önceki gece bir bant kayıt stüdyosuna kimliği belirlenemeyen kişilerce tabanca ile ateş edildi.

Fatih Nevşehirli İbrahim Paşa caddesindeki 1 sayılı bant kayıt stüdyosunda saat 24.00 sıralarında meydana gelen olayda ölen ya da yaralanan olmadı.

● Dün saat 15.00 sıralarında meydana gelen olayda Fatih Boyacıkapı sokağında devriye gezen Yaşar Şahin, Sadın Yalçın, Recep Güler adlarındaki görevli polis memurlarına Akıncı oldukları ileri sürülen, kimliği bilinmeyen kişilerce ateş açıldı. Emniyet yetkilileri ateş açan kişileri tanıdıklarını, bunların Akıncı olduklarını ve bir süredir çeşitli olaylara karışmak suçlarından arandıklarını belirterek olayla ilgili olarak soruşturmaya başlandığını söylediler.

● Sovyet Konsolosu İduri Sikhnevitch'in evine hırsızların girdiği bildirildi. Dün saat 11.00 sıralarında Sovyet Konsolosunun Sarıyer Büy[illegible] caddesinde bulu[illegible] hırsızlar konsolosun misafirleri ile birlikte denize girmesinden yararlanarak evde bulunan 8 bin 440 lira para ile bir bayan yüzüğünü çaldılar.

AYDIN'DA

● Aydın'da İş Bankası Sanayi Sitesi Şubesini silah zoruyla soymak ve bir kişiyi öldürmek suçlarından hükümlü THKP-C eylem birliği üyesi oldukları ileri sürülen 5 kişi, Aydın Cezaevindeki diğer hükümlüleri isyana teşvik ettikleri gerekçesiyle dün Isparta Cezaevine nakledildiler.

Aydın Cezaevi Savcısı Muzaffer Yalçınkaya'dan edinilen bilgiye göre, 5 hükümlünün dün sabah Isparta Cezaevine gönderilmelerini protesto etmek isteyen bazı siyasi hükümlüler direniş yapmak istediler. Ancak, güvenlik kuvvetleri herhangi bir olaya meydan vermeden, bu hükümlülerin nakillerini sağladılar.

Ankara Polis Enstitüsü öğrencisi Rıza Zımgal, öğretmen Yusuf Kavçar ve Erol Çoban adlı THKP-C eylem birliği örgütü üyeleri oldukları öne sürülen kişiler, 19 Ocak günü, İş Bankası Sanayi Sitesi Şubesini silah zoruyla soymuşlar, 49 bin 850 lira ile birlikte kaçmak istemişlerdi. Bu sırada açtıkları ateş sonucu bir yurttaşın ölümüne neden olan 3 kişi ile soygunda kullanılan otomobilin şoförü Mehmet Demir ve soyguncuları evinde gizleyen Yılmaz Şengöz, düzenlenen operasyonla yakalanmışlardı.

İZMİR'DE

● Çankaya semtinde, Emniyet Müdürlüğü karşısında bulunan yangın söndürme cihazları satış yeri dün silahlı bir genç tarafından soyuldu. İşyeri sahibinden 13 bin lira alan soyguncu kaçtı.

● Basmane semtinde önceki akşam silahlı kişiler tarafından kurşunlananların sağlık durumlarının iyiye gittiği bildirildi.

DİSK, üç sendikanın «ihracı» konusunda

(Baştarafı 1. Sayfa'da) «Geçtiğimiz aylarda DİSK Onur Kurulu'nca tüzük ve organ kararlarına aykırı davranışları nedeniyle Yeraltı Maden-İş Sendikası 4 ay, T. Maden-İş, Bank -Sen ve Baysen sendikaları da 1 yıl süreyle DİSK üyeliğinden geçici olarak ihraç edilmişlerdir. Yürütme Kurulumuzun konuya ilişkin açıklamasında: «Cezalandırma süresinin sonunda bu sendikalarımızın üyelikleri tekrar elde edebilmeleri bundan sonraki DİSK tüzük ve organ kararlarına karşı gösterecekleri tavır ve eylemlerine bağlıdır» denilmişti.

Nitekim, Yeraltı Maden-İş Sendikamız, geçici ihraç durumunda olduğu dönemde DİSK tüzük ve organ kararlarına karşı olduğu uyumlu ve sorumlu tavırla ve 4 aylık süreyi tamamlayarak yeniden DİSK üyeliğini kazanmıştır.

Diğer taraftan; DİSK organlarının kararlarına karşı sekter ve disiplinsiz tavırları kesin ihraçlarını gerektirdiği halde, işçi sınıfının sendikal birliğinin DİSK çatısı altında oluşması ve korunması doğrultusunda özenli ve sorumlu davranan Onur Kurulu tarafından 1 yıl süreyle geçici ihraç edilen T. Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikalarımızın yöneticileri ise geçen 4 ayı aşkın süre içinde de sekter, disiplinsiz, sorumsuz ve ayrılıkçı tavır ve davranışlarını devam ettirmişlerdir.

Bu üç sendikamızın yöneticilerinin ortaklaşa yaptıkları sözlü ve yazılı açıklamalarda, DİSK'in örgüt içi sorunları ve dolayısıyla Onur Kurulu kararları sorumsuzca tartışılmış, her defasında burjuvaziye ve karşı-devrimci güçlere uygun malzeme sağlamaktan çekinilmemiştir. Bununla da yetinilmeyerek, DİSK Onur Kurulu'na ve diğer karar organlarına işçi sınıfı üslubuyla asla bağdaşmayan suçlama ve karalamalar yöneltilmiş, DİSK'in ulusal ve uluslararası alandaki saygınlığına gölge düşürülmeye çalışılmıştır.

İşçi sınıfımızın ve emekçi halkımızın burjuvazinin saldırılarına karşı en çok birliğe ihtiyaç duyduğu günlerde, DİSK'in üzerine düşen görevlerini yapmasını engelleyici, ikinci plana itici tartışma ve suçlama kampanyasına tabandaki işçiler de ortak edilmek istenmiş; yöneticiler tarafından sorumsuzca hazırlanmış bildirileri imzalamaya zorlanmışlardır.

DİSK'in ilkelerini ve birliğini savunan, bu yöneticilerin yanlışlarına karşı mücadele veren tabandaki bilinçli ve militan unsurlar üzerinde, anti-demokratik baskılar arttırılmış, tasfiyeler hızlandırılmıştır.

DİSK'e üye sendikalarımızın karşısında kurdurdukları ve destekledikleri grupçu sendikalarla yeni bir bölücülüğün kaynağı olmuşlardır.

İşçi sınıfının uluslararası Birlik, Mücadele ve Dayanışma Günü 1 Mayıs 1979'da, DİSK Başkanlar Konseyi ve Genel Yönetim Kurulu kararlarını hiçe sayarak, işçi sınıfımızın ve bütün emekçilerin verdiği kararlı mücadeleyi bölerek, burjuvaziyle uzlaşarak İstanbul sokaklarında yüzlerce ilerici, devrimci, sosyalist insana işkence yapıldığı, stadyumlara doldurulduğu ve DİSK yöneticilerinin tutuklandığı bir [illegible]; İstanbul'u 36 yurttaşın öldürüldüğü 1 Mayıs Alanı'nı terkedip, 1 Mayıs'ın geleneklerini unutarak ve özünü boşaltarak İzmir'de basit bir kutlama toplantısına dönüştürmüşlerdir. Üstelik kendilerini «sağduyu sahibi, takdirle karşılanan» sendikacılar olarak burjuvaziye alkışlatan uzlaşmacı, teslimiyetçi ve bölücü, «eylemleri»yle DİSK'in adını bulaştırmak cüretini de göstermişlerdir.

15-16 Haziran'ın 9. yılında DİSK Bölge Temsilciliklerince yapılan örgüt içi toplantılara DİSK ve işçilikle ilgisi olmayan bazı gençlerin desteğiyle saldırılarda bulunmuş, toplantıları sabote etmeye çalışmışlardır.

T. Maden-İş, Bank-Sen ve Baysen Sendikaları yöneticilerinin yukarda özetle açıkladığım DİSK ilkeleriyle hiç bir şekilde bağdaşmayan, grupçu, uzlaşmacı, disiplinsiz, tutum ve davranışları, işçi sınıfının sendikal birliğinin DİSK çatısı altında toplanması görevini hiçe saydıklarının ve DİSK'in dışında kendilerince başka yollar denemek istediklerinin kanıtıdır.

Ancak biliyorum ki; bu sendikalarımızın tabanında bulunan işçiler, yöneticilerinin tersine büyük bir sorumluluk duygusu içindedirler. Bank - Sen, Baysen, ve özellikle T. Maden - İş Sendikası üyesi işçiler patronların örgütü MESS ile karşı karşıya bırakıldıkları grup sözleşmesi öncesinde kendilerini DİSK dışına sürüklemek isteyen yöneticilerini, DİSK'e gelerek şikayet etmekte ve bu durumu bir an önce çözüm bulmamızı istemektedirler. T. Maden - İş Sendikası'na bağlı üyelerimizin şikayetleri özellikle şu noktalarda toplanmaktadır.

Yönetim demokratik olmayan bir tüzüğün ardına sığınarak, işçilerin seçme ve seçilme özgürlüğünü engellemektedir.

Çeşitli sendikal kademelerde seçimle işbaşına gelen işçileri tepeden inme kararlarla görevden almakta, tasfiyeciliği had safhaya vardırmaktadır.

MESS ile önümüzdeki aylarda başlanacak toplusözleşme görüşmelerinde üyelerin taleplerinin dile getirilmesini ve bugüne kadar görülmeyen bir biçimde sendika temsilcilerinin müzakerelere katılmasını engellemektedir.

Görünürde DİSK yönetimine, gerçekte ise DİSK bütünlüğüne yönelik aleyhte propagandayı yaygınlaştırmakta, üyesi işçilerin güvenini yitirmekte, bunun doğal sonucu olarak da gerici, faşist sendikaların saldırılarına engel olamamaktadır.

DİSK, her üç sendikamızın üyelerini, özellikle işveren örgütü MESS ile zorlu bir kavgaya girecek olan T. Maden-İş üyesi işçileri ve şu anda grevde olan Bank - Sen üyesi işçileri yalnız bırakmayı asla düşünmemektedir.

Ancak, DİSK karar organlarının verdiği ve haklı gerekçelere dayanan geçici ihraç kararı yürürlüktedir. Bu üç sendikanın yöneticileri ortaklaşa yaptıkları, işçi sınıfı üslubuna asla uymayan yazılı, sözlü açıklamalarla, burjuvaziye has tavır ve yöntemleriyle DİSK'e ve yöneticilerine saldırılarını devam ettirdiklerinden, diyalog ortamını da yoketmişlerdir.

Bütün bunlara rağmen, tabandaki işçilerin özlem ve isteklerini de dile getirdiğime inanarak; T. Maden-İş, Bank - Sen ve Baysen yöneticilerine son bir kez daha sorumluluklarını hatırlatmayı, üyelerinin isteklerine kulak vermeye çağırmayı, DİSK Genel Başkanı olarak tarihi bir görev sayıyorum.

Bu gerekçelerden hareketle:

1 — DİSK 6. Genel Kurulunda bu üç sendikanın delegelerinin de oylarıyla ve oybirliğiyle kabul edilerek DİSK karar organlarından geçmiş bulunan tek tip demokratik tüzük'ün her üç sendikaca, derhal genel kurulları toplanarak hayata geçirilmesi,

Kabul edilmiş Tek Tip Demokratik Tüzük uyarınca ve DİSK'in denetimi ve gözetimi altında yapacakları yeni bir Genel Kurulla bütün organlarını yeniden oluşturmaları,

2 — Her üç sendikaca ve özellikle T. Maden-İş'te tasfiyeci bir biçimde yapılan sendika içi ihraçların kaldırılması,

3 — T. Maden-İş Sendikasının işveren örgütü MESS ile yapmaya hazırlandığı grup sözleşmesi görüşmelerinin üyelerin ekonomik - demokratik acil talepleri doğrultusunda ve sendika temsilcileri katılımı ile başlatılması ve sürdürülmesi,

4 — DİSK üyesi sendikaların içişlerine karışmaktan vazgeçmeleri ve DİSK üyesi sendikalara karşı kurulan Beton - İş, Yeni Ges - İş, Ağaç - Sen, Tüm Has - İş, vb. adlı «sendikaları» desteklemekten vazgeçtiklerini, DİSK tabanına ve kamuoyuna açıklamaları,

5 — Sınıf ve kitle örgütü olan sendikalar ile siyasi partilerin işlevlerinin ayrı ayrı olduğu gerçeğinden hareket ederek, sendikalara parti işlevini yüklemenin yanlışlığının, sendikalarda her türlü politik görüşten üye ve yönetici olabileceğinin kabul edilmesi ve buna uygun davranılması,

6 — Yetkili sendikanın belirlenmesinde en etkin araç olan ve DİSK'in yıllardır savunduğu ve uğruna nice mücadele verdiği Referandum'a yalnız sözde değil, özde de sahip çıkılması, son günlerde özellikle T. Maden - İş Sendikasını referandumlarla tehdit eden sarı sendikalara karşı bütün ülkede ve bütün işyerlerinde referanduma hazır olduğunun derhal açıklanması,

Bu olumlu adımları bir özeleştiri kabul ederek bu üç sendika yöneticilerinin; işçi sınıfının sendikal birliğinin DİSK'te sağlanmasında kararlı, bundan böyle demokratik merkeziyetçilik ilkesine bağlı, karar organlarına saygılı olacaklarının inandırıcı yaklaşımları olarak değerlendireceğimden, DİSK Anatüzüğünün bana verdiği yetkileri kullanarak, Onur Kurulu'nun bu üç sendika ve yöneticileri ile ilgili kararlarının, yeniden gözden geçirilmesini sağlamak için, DİSK yetkili organlarına götürebilirim.

Bir kez daha belirtmek isterim ki, demokratik sınıf ve kitle sendikal örgütü DİSK'i bölmeye geçmişte olduğu gibi bugün de kimsenin gücü yetmeyecektir.

BAŞTÜRK'ÜN KOŞULLARININ ANLAMI NE?

Öteyandan Politika muhabirlerinin gözlem ve soruşturmalarına göre DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün, ihraç kararlarının yeniden görüşülmesini sağlamak üzere DİSK yetkili organlarına konuyu götürmek için öne sürdüğü altı koşulun bir bölümü «anlamsız» bir bölümü ise, «DİSK tüzüğünün Genel Başkana verdiği yetkileri aşarak, sendikaların içişlerine müdahale» olarak değerlendiriliyor.

Bu konuda derlenen bilgilere göre, Baştürk'ün birinci koşul olarak öne sürdüğü, üç sendikanın, DİSK Yönetim Kurulu'nca hazırlanıp kabul edilen yeni tip tüzüğe uygun olarak Genel Kurullarını derhal toplamaları istemi, gene DİSK Genel Yönetim Kurulu'nun kararı ile çelişmektedir. Baştürk, sözkonusu genel kurulların derhal toplanmasını istemekte. Oysa DİSK Genel Yönetim Kurulu bu konuda sendikalara 1 Nisan 1980'e kadar süre tanımış durumda.

İkinci koşulda savunulan «ihraç edilen üyelerin geri alınması» istemine karşılık, Maden - İş Sendikasından ihraç edilen Hakkı Öztürk ve Şükrü Özbayrak gibi eski üyelerin, aynı işkolunda Maden - İş'e karşı Devrimci Maden - İş adlı ve Maocu kadrolarca desteklenen bir sendika kurdukları ve bu yüzden ihraç edildikleri hatırlatılıyor.

DİSK Genel Başkanı'nın üçüncü koşulunda ise Maden - İş'in MESS'e karşı sürdürmeye hazırlandığı toplusözleşme görüşmelerinde işyeri temsilcilerinin de katılımının sağlanması isteniyor. Edinilen bilgiye göre Maden - İş Sendikası 109 işyerinde sadece işyeri temsilcilerini değil, tüm işçileri kapsayan Toplu Sözleşme Hazırlama Komiteleri örgütlüyor. Bu konuda 98 işyeri temsilcisinin oybirliği ile bir karar alındı ve çalışmalara başlandı. Maden - İş uzmanları, bu yöntemle bugüne değin alışılmıştan çok daha geniş boyutlu bir katılım sağlanacağını bildiriyorlar.

Dördüncü koşul olarak Tüm Has - İş, Ağaç-Sen, Beton - İş gibi DİSK üyesi olmayan sendikaların bu üç sendika tarafından desteklenmemesi isteniyor. Her üç sendikanın da bu konuda bugüne kadar resmi bir destekleme kararı almadıkları hatırlatılıyor. Ayrıca ilerici eğilimler gösteren her sendikanın örgütsel ilkeler çerçevesinde desteklenmesinin sınıf ve kitle sendikacılığının temel ilkesi olduğu belirtiliyor.

Beşinci koşulda ileri sürülen, sendikalara parti görevi yüklememe istemi ile altıncı koşulda öngörülen referandum hakkını savunma koşulunun Maden - İş Sendikasının Genel Kurul kararları içinde yer aldığı bildiriliyor.

İSTANBUL JANDARMA LEVAZIM AMİRLİĞİ 2 NO.LU SATINALMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINDAN

Jandarma Birlikleri ihtiyacı için 6000 kilo aseton 2490 sayılı kanunun 31 nci maddesine göre kapalı zarf usulü ile satınalınacaktır. Muhammen bedeli 690000.— lira, geçici teminatı 20700.— liradır. Eksiltme 30 Temmuz 1979 Pazartesi günü saat 11.00'de yapılacaktır. Bu işe ait evsaf ve şartname İstanbul J. Sat. Al. Kom. Bşk.lığında görülebilir. İsteklilerin geçici teminatlariyle, kanunen istenilen belgeleri ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat önce Komisyonumuza vermeleri şarttır. Her türlü gecikmeler kabul edilmez.

(Basın: 17639) — 1787

İLAN
İstanbul 13 cü Sulh Hukuk Hakimliğinden
979/167
Mutevelfa Ayşe Bayraktar terekesine mümessil tayini talep edilmiş olmakla mirasçılardan Ali Çizmeli ile Adem Kadri Türk'ün adresleri meçhul olduğundan:
Duruşma günü olan 8.8.979 saat 9.45'de adları geçenlerin bizzat veya vekil marifetile hazır bulunmaları, bulunmadıkları takdirde mahkemece gıyaplarında gereken kararın verileceği hususları tebliğ olunur.
(Basın: 5336) — 1867)

DEVLET ORMAN İŞLETMESİ MAÇKA MÜDÜRLÜĞÜNDEN

MİKTARI

DEPOSU	CİNS VE NEV'İ	PAR. ADEDİ	ADET	M3. Dm3.	MUH. BEDELİ	% 7.5 TEMİNATI	SATIŞ ŞEKLİ
Teraziler	II.S.N.B.L.Tom.	4	778	221.843	4180.—	51400.—	% 50 si peşin bakiyesi 6 ay vadeli
Maçka	III.S.N.B.L.Tom.	16	3526	951.024	3080.—	166750.—	
Coşandere	III.S.K.B.L.Tom.	1	150	50.699	2640.—	7950.—	
	III.S.N.B.Kay.Tom	1	136	23.354	1254.—	2200.—	
	III.S.K.B.Kay.Tom.	2	457	58.913	1056.—	4700.—	
	II.S.Lö.Maden Direk	2	2574	187.201	2960.—	30450.—	
		26	7619	1493.034		263450.—	

1 — Yukarıda Teraziler, Coşandere ve Maçka depolarından 26 parti halinde görülen orman emvali 23.7.1979 Tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14.00 de İşletmemiz satış salonunda toplanacak komisyon huzurunda orman emvallerinin % 50 si ve vergileri peşin bakiyesi 6 ay vadeli açık arttırma suretiyle satışa çıkarılmıştır.
2 — Satışa ait İlân, Şartname ve Eb'at listeleri Trabzon Orman Bölge Başmüdürlüğü ile Trabzon, Rize, Giresun, Artvin, Erzurum, Ankara İşletmeleriyle İşletmemiz ve Bölgelerinde görülebilir.
3 — Taliplilerin belli gün ve saatte satışa ait 15/C model şartnameyi imzalıyarak teminat makbuzlariyle birlikte satış komisyonuna müracaat etmeleri ilân olunur.
(Basın: 18320 — 1866)

Ulusal atlet Sadık Salman gazetemize ilginç açıklamalarda bulundu...

"Gerçekleri söyleyenlere deli diyorlar,,

● Ulusal atletimiz, «aç acına koşulmaz biz bu işin hamallığını yapıyoruz, bazı kişiler bizim sırtımıza basıp yukarılara tırmanıyor"

● Salman, "Spor ortamı o denli iğrenç ki inanın köyde çobanlık, inşaatta amelelik yaptığım günleri arar oldum"

● Ünlü atlet, "Gene de kusur biz sporcularda oyuna geliyoruz. Herşeye boyun eğiyoruz. Bir birlik olsak hesaplarını kolay görürüz"

Ulusal atletlerimizden Sadık Salman «Spor ortamı o denli iğrenç ki, inanın köyümde çobanlık, inşaatta amelelik yaptığım günleri arar oldum» dedi.

Gazetemize yaptığı açıklamada bugünkü spor ortamında dürüst, namuslu insanlara hasret kaldığını belirten ünlü ulusal atletimiz şöyle konuştu: «Yaklaşık beş yıldır spor ortamının içindeyim. Olanları bitenleri düşündükçe bunalım geçiriyorum. İğrenç bir ortam Türkiye'deki spor ortamı. Sovyetler Birliği'nde bütün böbreklerimin iltihaplı olduğu ortaya çıktı. Aç açına koşulmaz. Biz bu işin hamallığını yapıyoruz, bazı kişiler bizim sırtımıza basıp yukarılara tırmanıyor. Sonra da gerçekleri dile getirdiğimizde bizi suçluyorlar...

YOKSUL BABAMI TOPRAK AĞASI İLAN ETTİLER

Gerçekler ortaya çıkmasın diye bizlere çamur atıyorlar. Yoksul çiftçi babamı bile toprak ağası ilan ettiler.

Günde dört saat idman yapıyorum. Moskova Olimpiyatları tek amacım. Ancak hastalığım bugünde sürüyor. SSCB'de beni ücretsiz tedavi edeceklerdi. Ancak buradan izin vermediler. Şimdi gene koş diyorlar. Gene aynı durum sürüyor.

NAMUSLU İNSANLARA HASRETİZ

Namuslu, dürüst insanlara hasret kaldım. Şimdi bazıları gelip kulağıma «Sadık sen delisin. Susup çok konuşmasaydın, köşeyi çoktan dönerdin» diyorlar. İnanın köyde çobanlık yaptığım, inşaatta amele olarak çalıştığım günleri arıyorum.

Gene de kusur biz sporcularda. Oyuna geliyoruz. Bizi birbirimize sokuyorlar. Herşeye boyun eğiyoruz. Ah bir birlik olsak. Bunların hesabını nasıl kolay görürüz.»

BİR yokmuş varmış...
METİN KURT

Uyu yavrum ninni uyutayım seni!..

Galatasaray Kulübü Başkanı Ali Uras sezon açılışında mikrofonu gümbürdetiyor...

"Bütün Galatasaray'lılar kaderde de kıvançta da beraberdir..."

Bu sözcüklerin arkasından Sarı-Kırmızılı taraftarlar top almak için sahaya iniyorlar. Hemen coplu bir saldırı başlıyor. Öte yandan çimler yerine insanlar ıslatılıyor...

"Taraftarlarımızla sonuna dek beraberiz" diyenler ortadan toz oluyorlar. Kaçamayan bir beyzade taraftarların coplanmasına gözlerini kapatıp, ıslanan elbisesine, bozulan fiyakasına yanıyor...

Bu olay bir daha kanıtladı ki "sınıfsız kaynaşmış bir toplumuz", "taraftarlarımızla yöneticiler elele" sözcükleri koca bir yalandır.

Bu gerçeği anlamak için tribünlere şöyle bir gözatmak yeterlidir. Tribünlerin parsel parsel ayrılan bölümlerini görmemek için kör olmak gerek. Bir de oralarda oturan, yaşamında en küçük bir spor etkinliğinde bulunmayan ağzı purolu, cebi dolu beyzadeleri tanımak ama iyi tanımak gerek.

"Kaderde de, kıvançta da taraftarlarımızla beraberiz" diyenler kulübe üye olmanın faturasını elli bin liraya çıkarıyorlar.

Çocukları emekçi çocuklarıyla kaynaşıp terbiyeleri (!) bozulmasın diye yüzme okulunun aylık ödentisini bir emekçinin maaşından yüksek tutuyorlar...

Kısacası bu olayın da gösterdiği gibi taraftarlarla yöneticiler hiçbir zaman kaderde de kıvançta da beraber olamazlar.

Kaderde de kıvançta da sonuna dek beraber olanlar ekmeğini taştan çıkaran hasta taraftarlardır.

Spartakiyatlara katılacak sporcularımız bugün Moskova'ya gidiyor

İstanbul (Politika) — Bir süredir İstanbul'da çalışmalarını sürdüren beş ulusal güreşçimiz bu sabah Ankara'ya gidiyor. Sonra da Ankara'da çalışmalarını sürdüren üç ulusal atletimizle buluşarak Spartakiyatlara katılmak için Moskova'ya gidecekler.

Oyunlara gidecek beş güreşçimiz şunlardır:

Serbestte:
62 Kilo: Necmettin Kırıcı,
68 Kilo: İsmail Koşukoğlu
74 Kilo: Kemalettin Gül
Greko-romen:
52 Kilo: Serhat Karadağ
74 Kilo: Aydın Metiner

Diğer yandan Moskova'da ki Spartakiyat Oyunlarına gidecek olan Ulusal Atletlerimiz ise şunlardır: Ekrem Özdamar, Sermet Timurlenk ve Necdet Ayaz.

ATLETİZM GENÇ TAKIMIMIZ ANKARA'DA KAMPA ALINDI

Ankara (Politika) — 29 Temmuz tarihinde Bulgaristan'da yapılacak olan Balkan Gençler Birinciliği için Ulusal Atletizm Genç Takımımız Ankara'da kampa alındı.

28 kişilik kampa ilk gün 19 sporcunun katıldığı, daha sonra kamp kadrosunun tamamlanacağı açıklandı. 8 günlük kampın sonucunda Bulgaristan'a hareket edecek takımımızın başında yönetici olarak, Altan Ketizmen, Ahmet Akbaş, Bülent Bakkaloğlu ve Tayfun Aygün gidecek.

10 Ağustos tarihinde Yunanistan'ın Atina kentinde yapılacak olan Büyükler Balkan Atletizm Birinciliğine katılacak olan ulusal takımımız saptandı. Balkan Birinciliğine katılacak olan atletlerimiz şunlardır:

Önder Toker, Selim Ergun, Sermet Timurlenk, Necdet Ayaz, Zeki Atlı, Taner Açıkada, Tayfun Esmer, Uğur Sel, İrfan Özdemir, Burhan Vurgun, Veli Ballı, Mehmet Terzi, İlhan Ağırbaş, Cem Dinç, Mehmet Solmaz, Ekrem Özdamar, Erol Şişko, Temel Erbek, Alev Duygulu, Neşe Çetin, Ülker Kutlu, Aftap Şahin, Ayşe Özkol ve Mine Erbek.

At yarışları
Alev Anakök

1. Koşu: F: İstiklal
P: Çiçek
S: Altınova
2. Koşu: F: Çakabey
P: Hürkont
3. Koşu: F: Tutar
P: Karamürsel
S: Merzuka
4. Koşu: F: Vitalgo
P: Venessa
5. Koşu: F: Dizzy Harmony
P: Pandora
S: Yıldırım
6. Koşu: F: Royal Dancer
P: Bindallı
P: Auburn
S: Denizkız
7. Koşu: F: Fury
P: Maral
P: Elazığlı
S: H. Zaman

KISA..KISA..

● Yugoslavya'nın Split kentinde yapılacak Akdeniz Oyunlarına katılacak olan Ulusal Bayan Voleybol Takımımız aday kadrosu açıklandı. Kadroda şu voleybolcular bulunuyor: Selcan, Viyolet, Arzu, Hülya, Meral, Nilgün, Nurdan, Sibel, Serpil, Filiz, Esra, Aycan, Deniz, Gülnaz.

● Akdeniz Oyunlarına katılacak olan haltercilerimizi belirlemek için düzenlenecek olan Bireysel Halter Birinciliği 27-28 Temmuz günleri yapılacak.

● Büyükler Türkiye Judo Birinciliği 20-22 Temmuz günleri İzmir Atatürk Kapalı Spor Salonunda yapılacak. Şampiyonaya 250 erkek, 50 bayan sporcunun katılması bekleniyor.

● Dağcılık Federasyonu 1979 yılı etkinlik programındaki ikinci kampı olan Doğu Karadeniz Bölgesi gençlerine yönelik Dağcılık Temel Eğitim Kampı 20 Temmuz'da açılacak. Kampa 20 sporcu katılacak.

Satıştaki futbolculara pey sürme işlemi bugün sona eriyor

Ankara (Politika) — Kulüplerin açık artırmada pey sürdükleri futbolcular adına para yatırma işlemi yarın akşam mesai bitiminde sona eriyor.

Listelerde bulunan futbolculara kulüplerde sürülen peyler, talip olunan rakama tamamlanarak Futbol Federasyonuna yatırılacak.

Bunu yapmayan kulüpler, talip oldukları futbolcuyu almaktan vazgeçmiş sayılacak.

Alınan bilgiye göre, satışta kendisine en büyük değer biçilen Erzurumsporlu Osman için Rizespor'un 6 milyon, Trabzonspor'un 600 bin, Gaziantepspor'un 610 bin ve Erzurumspor'un 5 milyon lira yatırmaları gerekmektedir.

Serbest ve Greko-Romen Genç Ulusal Takımımız antrenörleri ile birlikte.

Gençler Dünya Şampiyonasına katılacaklar

Genç Greko-Romencilerimiz bugün İsveç'e gidiyor

İstanbul (Politika) Onbeş günden beri Sarıyer'deki Mersinli Ahmet tesislerinde hazırlıklarını sürdüren Greko Romen Genç Ulusal Takımımız, Dünya Greko Romen Gençler Şampiyonasına katılmak üzere bugün İsveç'e gidiyor.

Kadrodaki üç güreşçinin dışında diğerlerinin ilk kez ulusal formayı giyeceğini belirten Antrenör Muzahir Sille; «Diyarbakır'da yapılan Türkiye Gençler Birinciliğinde göz dolduran yirmialtı genç güreşçiyi kampa davet ettik. Bunlar arasında yaptığımız elemeler sonucunda şu anda elimizde bulunan kadroyu çıkardık.

İsveç'te işimizin zor olduğunu biliyorum. Buna rağmen gençlerimizin postu kolay kolay vermeyeceğine, iyi neticeler almak için mücadele edeceklerine inanıyorum» diyerek sözleri ni şöyle sürdürdü:

«Madalya konusunda, bazı sıkletlerde çocuklarımızdan ümitliyim. Bir-iki madalya alırsak emeğimizin karşılığını almış oluruz» dedi.

GÜREŞÇİLERİMİZ ÜMİTLİ

Şampiyonaya gidecek olan genç güreşçilerimiz ise, kamp süresinin çok kısa olduğundan ve uluslararası deney eksikliğinden yakındılar. «Yine de ümitliyiz. Bu şampiyona da tüm gücümüzle mücadele edeceğiz ve madalya almak için uğraşacağız» dediler.

Serbest Kart Yönetmeliği yeniden belirlendi

● Yeni serbest giriş kartları yaşam boyu, 4 ve 1 yıl süreli olmak üzere 3 kategoride düzenlendi

Ankara, (THA) — Yeniden düzenlenen Serbest Giriş Kartı Yönetmeliği dünkü Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Yeni serbest giriş kartları, yaşam boyu, dört ve bir yıl süreli olmak üzere üç kategoride düzenlendi.

Yaşam boyu kartlar, şeref tirübününde ve 1. sınıf yerlerde Türkiye'nin her bölgesinde, dört yıllık kartlar ise 1. sınıf yerlerde geçerli olacaktır.

Amatör sporculara verilen 2. sınıf yerler için geçerli olan kartlar ise kendi bölgelerinde kullanılacaktır.

Buna göre, kulüpler futbol dalı için 20 sporcu, bir antrenör ve beş yönetici olmak üzere toplam 26 serbest giriş kartı alacaklardır. Diğer dallar için ise resmi müsabaka yönetmeliğinde belirtilen takım kadrosu sayısının (4) fazlası kadar kart verilecektir.

Bu arada dört yıl süre ile Türkiye'nin her yerinde 1. sınıf yerlerde geçerli olmak üzere Avrupa Büyükler Şampiyonasında 2. ve 3. olanlara, Akdeniz Oyunlarında 2. olanlara, Balkan Şampiyonalarına Uluslararası Askeri Spor Örgütü (CISM) tarafından düzenlenip en az dört ülkenin katıldığı müsabakalarda ferdi birincilik almış olanlara, takım yarışmalarında dereceye girenlere serbest giriş kartı verilecektir.

Ayrıca, Türkiye'nin her yerinde 1. sınıf yerlerde geçerli olmak üzere 18 yıl beden eğitimi öğretmenliği yapmış olanlara, uluslararası kokart almış hakemlere, dünya büyükler şampiyonası ile olimpiyatlarda ilk üç'e giren, Avrupa Şampiyonaları ve Akdeniz Oyunlarında şampiyon olan sporcularla, 18 yıl fiilen hakemlik yapanlar yaşam boyu serbest giriş kartı verilecektir.

Diğer yandan, bölgelerde danışma ve hakem kurulu üyelerine, ceza kurulu üyelerine, ajanlara ve faal hakem... ...süreli 1. sınıf ...kart verile...

Kafile başkanı Mete Göktan da boksörlerimizi savundu

«SEKS SKANDALI HABERİ ASILSIZDIR»

● Boks kafilesi başkanı, "Romanya'da polisiye bir olay veya skandal olmadı, bu masum olay niye böyle abartıldı ve bu gazeteciler neye hizmet etmek için böyle davrandılar anlıyamadım"

Ankara (Politika) — Avrupa Boks Şampiyonasında kafile başkanı olarak Romanya'ya giden, uluslararası boks hakemimiz Mete Göktan «otelde basılan iki sporcu» konusunda gazetemize açıklama yaptı. Göktan olayın asılsız olduğunu söyledi. Kafile başkanı Mete Göktan'ın açıklaması şöyledir:

«Olay basında yer aldığı gibi olmadı. Bu sporcularımız bayanlarla yukarıya çıktılar, ancak daha odalarına girmeden kendilerine yasak olduğu söylendi ve sporcular aşağıya indiler. Yani polisiye bir olay veya skandal olmamıştır. Bu masum olay niye böyle abartıldı ve bu gazeteciler neye hizmet etmek için böyle davrandılar anlayamadım.

Bu iki sporcumuz da şimdi Ceza Kuruluna verildiler. Ancak bunun nedeni de Romanya'da kamp yaptığımız otele geç dönmeleri. Bir gün yürüyüş yapacağız deyip izin aldılar, ancak otele geç döndüler. Bu yüzden Ceza Kuruluna verildiler.»

G. Saraylı minik yüzücüler çalışmalarını sürdürüyorlar

Galatasaray Kulübü'nün yüzme okulundaki 140 minik yüzücü çalışmalarını aralıksız olarak sürdürüyor.

Minik yüzücülerin çalışmaları ile ilgili olarak bilgi veren okul müdürü ve baş antrenör Nejdet Tezil şunları söyledi:

«140 kadar minik yüzücümüz her gün aralıksız olarak bıkmadan usanmadan çalışıyor. Her şey planlı bir şekilde yürütülüyor, minikler Cumartesi ve Pazar günleri dışında hergün saat 09.30'da çalışmalara başlıyorlar. Daha sonra saat 12.-0'de yemek yenliiyor ve saat 15'e kadar süren dinlenmeden sonra jimnastik ve yeniden yüzme antrenmanları başlıyor. Saat 17.30'da sona eren çalışmalar sonunda minik yüzücüler evlerine bırakılıyor.

Olimpiyatlara kadınların katılmasının 75. yılı kutlandı

Kadınların Uluslararası Olimpiyatlara katılmalarının 75. inci yılı kutlandı.

Bilindiği gibi, kadın sporcular ilk kez 11 Temmuz 1904 yılında Fransa'da Saint Lois'de yapılan olimpiyatlara katıldı.

Naili Moran Atletizm Yarışlarında 4 yeni Kıbrıs rekoru kırıldı

Ankara, (Politika) — Naili Moran Ferdi Türkiye Atletizm Birinciliklerinde dört yeni Kıbrıs rekoru kırıldı.

15'e yakın atletle yarışmalara katılan Kıbrıs'lılar özellikle bayanlarda hayli başarılı sonuçlar aldılar.

İki gün süren şampiyonada ilk rekor bayanlar disk atmada Perican Bayar'dan geldi. Genç atlet 35.94'lük derecesiyle birinci olup yeni Kıbrıs rekorunu kırdı.

Öte yandan, bayanlar gülle atmada Sevda San 9.60'lık bir derece yaparak 2. oldu ve rekoru ikiye çıkardı.

Bu arada, 4x100 bayrak yarışında 2. olan ve Hasan Hüseyin, Gökhan İzbırak, Mete Alpay ile Rıfat Atun'dan kurulu Kıbrıs (A) takımı 3.39.0'la yeni Kıbrıs rekorunu elde etti.

Ayrıca, 5 bin metre de Kemal Cumhur 16.35.6 ile yeni Kıbrıs rekoruna ulaştı.

Kıbrıs'lı atletlerin elde ettiği başarılı sonuçlar seyirciler tarafından sevgi gösterileriyle karşılandı.

Dün Abant'a giden G. Saray kafilesihareketten önce görülüyor

Galatasaray çalışmalarını Abant'ta sürdürüyor

Önceki gün taraftarlarının «şampiyon» tezahüratlarıyla sezonu açan Galatasaray çalışmalarını sürdürmek için dün sabah otobüsle Abant'a gitti.

Hareketten önce Galatasaray Teknik Direktörü Coşkun Özarı şunları söyledi: «Abant'ta kaldığımız süre içinde hazırlanan bir program dahilinde çalışmalarımız sürecektir. Antrenmanlar önce hafif olacak. Daha sonra giderek ağırlaşacaktır. Lige tam olarak hazırlanmış şekilde başlamak istiyoruz.»

Galatasaraylı futbolcular antrenörleri Çetin Güler yönetiminde çalışacaklar. Bu konuda Güler de «Takımımız geçtiğimiz sezonun son yarısındaki formuna ulaşmasını hatta daha da ileri gidilmesini amaçlıyoruz. Futbolcu arkadaşlarım da bunun bilincindeler» dedi.

Yeni sezon çalışmalarının ilk bölümü 1 Ağustos'a dek Abant'ta sürdürülecek.

Galatasaray'ın kamp kadrosunda şu futbolcular bulunuyor:

«Eser, Rıdvan, Hasan, Gökmen, Hüseyin, B. Metin, Haydar, Güngör, Gürcan, Orhan, İbrahim, Ergun, Hasan 2, Fatih, Aydoğan, Mustafa Dil, Turgay, Eyüp, Mustafa, Cahit, Cüneyt, Öner, Kemal, Ercan, Müfit, Erdoğan, Mehmet, Kerim, Oğuz, K. Metin.»

Gündemde, Muzoreva'ya karşı tavır, Batı Sahra, Uganda-Tanzanya konuları bulunuyor...

Afrika Birliği Örgütü Zirvesi'nde Mısır'ın durumu tartışıldı

Dış Haberler Servisi — Afrika Birliği Örgütü'nün Liberya'nın başkenti Monrovia'daki zirve toplantısında Libya ve Cezayir'in önerisi ile Mısır'ın örgütten atılması konusu sert tartışmalara yolaçtı. Sedat'ın toplantıya katılamasını protesto eden delegeler, Mısır yönetiminin Afrika'nın güneyindeki ırkçılarla yakın işbirliği içindeki İsrail yönetimi ile iyi ilişkiler içinde olduğuna dikkat çektiler.

Öte yandan örgütün bu dönem zirvesinin gündeminde, Rodezya'nın beyazlarla işbirliği yapan yeni başbakanı Muzoreva'ya karşı tutumun belirlenmesi, Batı Sahra sorununun çözümü için öneriler, Tanzanya'nın Uganda topraklarına asker sokması sorunlarının da bulunduğu açıklandı. Gerici Afrika rejimlerinin temsilcilerinin Afrika Birliği Örgütü platformunun ırkçı rejimlere karşı oluşturulan Cephe Ülkeleri platformunun denetimine girmemesi için çabalayacakları bildiriliyor. Ancak bu arada Zimbabva Yurtsever Cephesi'ne örgüt içinde Namibya Kurtuluş Örgütü SWAPO'ya tanınan statünün sağlanması yolunda girişimlerin de sürdürüleceği haber veriliyor.

Vietnam-Çin görüşmeleri bugün yeniden başlıyor

Dış Haberler Servisi — Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti ile Çin arasında yürütülen görüşmelerin üçüncü aşamasının bugün Pekin'de başlayacağı bildirildi. İki ülke arasındaki ilişkilerin normalleştirilmesi amacıyla yapılan görüşmelerde bugüne kadar Pekin yönetiminin sürekli Kamboçya sorununu öne sürmesi nedeniyle hiçbir adım atılamamıştı. Çin'in Vietnam'a saldırmasından sonra sınır sorunlarının çözümlenmesi için başlatılan görüşmelerde maocu liderler sürekli olarak Kamboçya halkını kırımdan geçiren ve 3 milyonun üzerinde insan öldüren Pol Pot rejiminin yeniden iktidar kılınması için çaba sarfediyorlar.

Çin'in yabancı sermayeye büyük ödünler verdiği açıklandı

Dış Haberler Servisi — Çin yönetiminin ABD ile ticaret anlaşmasının imzalanmasından bir gün sonra, ülkeye yabancı sermayenin girmesini kabul eden bir yasayı onayladığı açıklandı. Çin ile çeşitli anlaşmalara giren çok uluslu tekellerin büyük bir heyecanla açıklanmasını bekledikleri yasa, Pekin'deki diplomatlar tarafından «son derece liberal» olarak nitelendirildi.

birdakika

BİRLEŞMİŞ Milletler'in sürgüne gönderilen ya da iktidardan düşen liderlerin kalabilecekleri bir adanın tahsisi konusunu görüştüğü açıklandı. Halkların nefret ettikleri diktatörlerin kalacak ülke bulamamalarının bir sorun haline geldiğini öne süren Amerikalı William Clifford, adanın tutukevi görünümünden çok, diktatörlerin tarım, spor vs. ile vakit geçirecekleri bir merkez haline getirilmesini önerdi.

Doğum günün kutlu olsun Mandela

Güney Afrika'da ırkçı beyaz rejime karşı verilen özgürlük savaşımının liderlerinden Nelson Mandela, bugün Rubben İsland'daki ırkçı rejimin en korkunç zindanında 61 yaşına giriyor. 16 yıldır tutuklu bulunan Mandela, Afrika Ulusal Kongresi'nin militan bir üyesi, örgütün Gençlik Ligi'nin kurucularındandır. 1952 yılında tutuklandı. 1956'da hüküm giydi. 1960'da 155 arkadaşıyla birlikte salıverildi. 1962'de yeniden tutuklanan Mandela, 1963'de ömür boyu hapse mahkum edildi. Mandela, Robben İsland'da doğumunun 61. yılında şöyle diyor: «Ben bütün insanların eşit olanaklar içinde beraberce yaşadıkları demokratik ve özgür bir toplumdan yanayım. Savaşım benim yaşamımdır. Ömrümün son gününe kadar özgürlük için savaşmaya devam edeceğim.»

Waldheim, silahlanma yarışını kınadı

Luanda (AA) — Resmi bir ziyaret için Angola'da bulunan BM Genel Sekreteri Kurt Waldheim'ın, kuzey - güney diyalogunun yeniden başlayarak yeni bir ekonomik düzen kurulması yolundaki isteğini dile getirdi.

Luanda'da onuruna düzenlenen bir kabulde konuşan BM Genel Sekreteri Waldheim, kalkınma gereksinimlerine ayrılabilecek mali kaynakları yiyip bitiren «silahlanma yarışını» da kınadı.

Irak'ın yeni Devlet Başkanı dört görevi birarada yürütecek

● DEVRİM KOMUTA KONSEYİ BAŞKAN YARDIMCILIĞI BEŞE ÇIKARILDI

Dış Haberler Servisi — Irak'da 17 Temmuz devriminin arifesinde devrimin önderi El Bekir'in sağlık nedenleriyle görevinden istifa etmesinden sonra, devlet başkanlığına gelen Saddam Hüseyin'in, başbakanlık, Devrim Komuta Konseyi Başkanlığı ve Baas Partisi Genel Sekreterliği olmak üzere, dört görevi yürütmeye başladığı bildirildi. Bu arada Saddam Hüseyin'in önceki görevine eski İçişleri Bakanı İzzet İbrahim getirildi.

İzzet İbrahim tarafından açıklanan yeni kabinede büyük bir değişikliğin olmadığı, bu arada Devrim Komuta Konseyi Başkan Yardımcılarının sayısının beşe çıkarıldığı bildirildi. Son değişiklikle Kültür ve Tanıtma Bakanlıklarının da birleştirildiği haber veriliyor.

El Bekir'in istifasını açıkladığı konuşmasında, özellikle Suriye - Irak birleşme sinin sürdürülmesi gerektiği üzerinde durduğu, istifa öncesinde de Suriye Devlet Başkanı Hafız Esad'a bilgi verdiği de kaydediliyor.

FKÖ ASKERİ KOMUTANLARI BEYRUT'DA TOPLANDI

Dış Haberler Servisi — Filistin Kurtuluş Örgütü'ne bağlı tüm örgütlerin askeri kanatlarından oluşan Filistin Kurtuluş Ordusu genişletilmiş komuta konseyi, FKÖ lideri Yasser Arafat'ın başkanlığında Beyrut'da toplandı. Filistin Kurtuluş Ordusu komutanlarının, yüksek rütbeli subaylarının katıldıkları toplantıda, Ortadoğu'daki son gelişmelerin, Lübnan'daki durumun ele alındığı bildiriliyor. Bu arada Filistin halkının önemli bazı sorunlarının da gündeme getirildiği kaydediliyor.

Şili'de 63 tutuklu cezaevinden kaçtı

Santiago, (A.A.) — Şili'deki, Santiago Cezaevinde «Tehlikeli tutuklular» bölümünde bulunan 63 tutuklu kaçtı.

«Orbe» resmi ajansının haberinde, tutukluların 20 metre uzunluğunda ve 4 metre genişliğinde bir tünelden yararlanarak cezaevi bitişiğindeki bir caddeye çıktıkları açıklandı.

Şili Jandarma Komutanı Albay Pedro Montalva, bu olayın Şili'de şimdiye dek görülen en büyük firar olduğunu söyledi.

Türkiye-AET ilişkilerinin canlanması bekleniyor

Ankara, (ANKA) — Avrupa Ekonomik Topluluğu Dışişleri Bakanları'nın biraraya gelecekleri 23-24 Temmuz tarihlerinde, Türkiye hükümetinin önerilerinin de ele alınacağı bildirildi.

Bu konuyla ilgili çevrelerden edinilen bilgilere göre, Brüksel'de yapılacak toplantıdan sonra, Türkiye'ye AET'den üst düzeyde bir heyetin gelmesi bekleniyor.

Bilindiği gibi, Avrupa Ekonomik Topluluğu Bakanlar Konseyi'nin 9 Mayıs'ta yapılan toplantısından sonra, topluluk ile Türkiye arasındaki ilişkilerin canlandırılmasına ilişkin öneriler Türkiye'ye bildirilmiş, Türkiye ise AET bütçesinde oluşturulan üst düzeydeki bir heyetle görüşme isteğinde bulunmuştu.

Yetkililer, mayıs ayından bu yana bir durgunluk dönemine giren görüşmelerin, AET Dışişleri Bakanları konsey toplantısından sonra yeniden canlanabileceğini ifade ettiler.

Carter'ın enerji konuşması, seçim yatırımı olarak değerlendirildi

Dış Haberler Servisi — ABD Başkanı Jimmy Carter'in enerji konusundaki açıklamalarının Kongre ve Senato'da geniş onay bulması, bu arada çeşitli tekellerin temsilcileri tarafından alkışlanması, 1980 başkanlık seçimlerine yatırım olarak değerlendirildi. Başkanlık döneminin en iyi konuşmasını yaptığı öne sürülen Carter, bu konuşmasında petrol ihraç eden ülkeler örgütü OPEC'e karşı bir önlem olarak, petrol ithalatının kısıtlanmasıyla birlikte, petrol tekellerinin elinde bulunan diğer enerji kaynaklarının kullanımını önermişti.

Bu arada ABD Dolarının yeniden değer kaybetmeye başladığı haber verildi.

olaylar ve gerçekler
A. BİLGE DİCLELİ

Pekin yönetimi «modern»leşiyor

ÖNÜMÜZDEKİ günlerde Birleşmiş Milletler'in Cenevre'de toplayacağı «göçmen»ler konferansında Güneydoğu Asya'daki durum ele alınacak. Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti, maocu Pekin yönetiminin «göç et, yoksa sana hayat yok» propagandasıyla Vietnam'ı terke zorladığı Hoaların geleceğinin insancıl açıdan güvenlik altına alınması için elinden geleni yapacağını açıkladı. Ama yedi sanayileşmiş kapitalist ülkenin Tokyo zirvesinde alınan kararlar uyarınca emperyalizm, anti-Vietnam kampanyayı hızlandırmak niyetinde. Kamboçya kasabı Pol Pot yönetiminin bu konferansa çağrılması, bu niyetin işaretlerini taşıyor.

MAOCU Pekin yönetimi, bu konferansı «dört modernleşme» kampanyasının bir uzantısı olarak görmekte. Sanayi, tarım, askerlik, bilim ve teknik olarak saptadığı, ama aslında her biri Çin yayılmacılığını - militarizmini daha etkinleştirme amacını güden programın bir aşaması olarak değerlendirmekte.

GERÇEKTEN de Pekin yönetiminin konferans açısından yürütülen propaganda kampanyasına çok aktif olarak katılmasına gerek yok. Çünkü «dört modernleşme» programının birinci unsuru olan emperyalizmle dostluk, bu işin tıkır tıkır yürümesine neden olmakta. Batılı müttefikler, NATO'nun ilk 15 üyesi «modern» araç-gereçleriyle boyalı basın aracılığıyla anti-Vietnam kampanyayı pek güzel kamçılıyorlar.

GERİYE kalan «üç modernleştirme» ise, Hoalarda düğümleniyor. Ama yalnızca Vietnam Hoalarında değil.

VİETNAM'daki Hoalar, Çin'in askersel yayılmacılığının yalnızca bir parçası. Vietnam'a saldırı nedeni olarak kullanılmaya, modernleşmenin birinci unsuru olan Batı ile ilişkilerin pekişmesine, bu arada da diğer Hoalar ile bağlantı kurulmasına yarıyorlar.

PROGRAMDAKİ ikinci Hoalar grubu, ASEAN ülkelerinde yaşıyor. Filipinler, Tayland, Malezya, Singapur ve Endonezya'da yaşamakta olan bu şiş göbek Hoalar, bulundukları ülkelerdeki ticaretin yüzde 85'ini, dış ticaret anlaşmalarının yarısını kontrol etmekteler. Bunlar da yayılmacı emeller taşıyorlar. Çünkü bunlar, sapına kadar kapitalist. Pekin yönetimi, bölgede giderek palazlanan bu Hoaları, silah satın almak için sermaye vermeye, uluslararası etkinliklerini Pekin lehine kullanmaya, çabalıyor, 1920'lerden kalma yayılmacı haritalarla göz boyayıp, maocu büyük güç şovenizmiyle, şiş göbek Hoaların sermayesinin bütünleştirilmesine çalışıyor.

IŞIN bilimsel-teknik yanına, dördüncü unsura gelince Çin yönetimlerinden Hua Kuo Feng ile Teng Hsiao-ping'in birlikte fotoğraf çektirdikleri Hoalar da işin bu yanını çözümlemekle yükümlüler. Pekin'de yabancılar için yayınlanan «ÇİN» dergisinin 1978 sayılarından birinde, Feng ile Amerikan Massachusets eyaleti Teknoloji Enstitüsü profesörlerinden Din Kiyao Çun ve Feng, Teng ve Amerikan vatandaşı Çinli atom fizikçisi Yan Kien-Nin'in fotoğrafları çıkmıştı. Maocu Pekin yönetimi, bunlar ve bunlar gibi çok sayıda Çinli aracılığıyla, sanayileşmiş kapitalist ülkelerde yaşamakta olan «uzmanlardan yararlanmak sevdasında. Şu anda yalnızca ABD'de 7 binin üzerinde Çinli uzmanın çalıştığı, bunların büyük bir bölümünün Pentagon'da görev aldıkları dikkate alınırsa, 1978'de onaylanan yeni Çin Anayasasındaki «Çin, Çinlilerin bulunduğu her yerdedir» belgisinin anlamı daha kolay anlaşılır.

EVET, Pekin yönetimi hızla modernleşmektedir. NATO ile bütünleşmekte, Vietnam'ın içişlerine karışarak kargaşa çıkartmaya çabalamakta, sermayenin yayılmacı emellerini büyük güç şovenizmiyle örmekte, bu arada bilim ve tekniği yaşam açısından değil, savaş açısından değerlendirmektedir.

CENEVRE'de Türkiye'nin bir AP eskisi temsilciyle katılacağı Hoalar konferansı öncesinde, bütün bunları bilmekte yarar vardır.

18 Temmuz 1936'nın yıldönümünde İspanya...

Bir yandan sol güçlerin eylem birliği gelişiyor diğer yandan faşistler terörü tırmandırıyor

● İspanya iç savaşı...

18 Temmuz 1936, İspanya'da iç savaşın başlamasının yıldönümü. Bu tarihte İspanya halkı, faşizme geçit vermemek için yoğun, kanlı ve cesur bir savaşa başlamıştı. Bugün, bu savaşımın başlamasının 43. yıldönümünde İspanya'da politik hava yine kızışmakta. Politik oluşum, yine iki yönde gelişiyor.

Birincisi, sol güçlerin birleşmeleri ve gelişmeleri. İkincisi, ülkenin demokratikleşmesini engellemeye çalışan gerici güçlerin çabalarını artırmaları.

İspanya'da Komünist Partisi ve Sosyalist İşçi Partisi yerel seçimlerde işbirliğine gitmek üzere anlaşmışlardı. 3 Nisan'da yapılan seçimler bu eylem birliğinin yararlarını somut bir şekilde ortaya koydu. Sol güçler, özellikle endüstri bölgelerinde büyük bir başarı kazandılar. Sosyalistler ve komünistler, yerel ilerici güçlerin de desteği ile 1800 kasaba ve şehirde belediye başkanlığı seçimlerini kazandılar. Bu yerleşme bölgelerinde yaşayan toplam nüfus 20 milyon civarında.

Sosyalist İşçi Partisi Yürütme Kurulu üyesi Guillermo Galeoto bu konudaki görüşlerini şöyle dile getiriyor: «Sol güçler eylem birliğine doğru ilk, fakat önemli bir adım atmışlardır. Komünist ve Sosyalist Parti tarafından karara bağlanan ve yerel demokratik örgütlerce desteklenen eylem birliği, İspanya politik yaşamının en önemli olayıdır.»

Parlamentodaki en büyük muhalefet partisi olan Sosyalist İşçi Partisinin Mayıs ortalarında toplanan 28. Kongresi, İspanya halkı için büyük önem taşımaktadır. Binin üstünde delegenin katılımı ile gerçekleşen Kongrede, ülkenin ekonomik, sosyal, politik durumu tartışılmış ve gelecek yıllarda partisinin uygulayacağı taktik ve strateji saptanmıştır. İspanyol Sosyalistleri ülkenin NATO üyesi olmasına ve bölgede, özellikle de Kanarya adalarında yeni üsler kurulmasına, eski üslerin geliştirilmesine karşı ardıcıl bir savaşım vereceklerini açıkladılar. Kongrede, dünya barışının ve silahlanma yarışının durdurulmasının önemi vurgulandı. Yürütme kurulu tarafından kongreye sunulan eylem programı ise onaylanmadı. Bunun sonucunda Genel Sekreter Felipe Gonzales istifa etti. Kongre, bölgesel örgütlenme komiteleri kurulmasına ve bugünkü yönetici kadronun değiştirilmesine karar verdi. Kurulacak komitelere, partinin ekonomik ve politik görüşlerin yeniden belirlemesi ve olağanüstü kongre toplayarak seçimleri hazırlaması için 6 ay süre tanındı. Kongre, Sosyalist İşçi Partisinin «Marksist, demokratik, anti-emperyalist sınıf partisi» olduğunu açıklayarak dağıldı.

İspanya'da sol güçlerin eylem birliğini yükseltmeleri, sağcıların terörü ile birlikte yükseliyor. 25 Mayıs sabahı Tuğgeneral Luis Gomez ve iki albayın bulunduğu araba bombalandı ve üç subay öldürüldü. 24 saat geçmeden başkentin en büyük kahvesi «California 47»ye beş kilogramlık bir bomba atıldı. 8 kişi öldü ve 40'tan fazla insan yaralandı. Bu olaylardan hemen sonra demokratik işçi sendikaları tarafından yayınlanan bildiride, bu barbarca saldırıların ülkenin demokratikleşmesini hedef aldığı ve bu nedenle özellikle ordu görevlilerinin öldürüldükleri açıklandı. İspanyol işçi sendikaları, terörün kaynağına işaret ediyor ve tüm ilerici güçleri uyanık olmaya çağırıyorlardı.

«California 47» kahvesinin bombalanmasından birkaç dakika sonra, gerici faşist güçler pekçok yerde gösteriler yaptılar. Yalnız hedefleri terörü kınamak değil Soarez hükümeti idi. Soarez hükümetinin önlem almakta yetersiz kaldığını ileri sürerek hükümetin istifasını istediler.

İspanyol hükümeti, faşist hareketin gelişmesini, yöneldiği doğrultuyu iyi kavramak ve 18 Temmuz 1936'nın yıldönümünde, demokrasi cephesinde yerini alma... ...nda.

Dünya turu

● ROMANYA Başbakanı İlie Verdet, Macaristan Başbakanı Gyoergy Lazar'ın çağrısı üzerine, Budapeşte'ye gitti.

● ÜRDÜN Kralı Hüseyin Suudi Arabistan Kralı Halit ile Ortadoğu'daki son gelişmeleri görüşmek üzere iki günlük bir gezi için Riyad'a gitti.

● MALTA Başbakanı Dom Mintof, Ortadoğu ve Akdeniz'deki son gelişmeleri görüşmek üzere Suriye'nin başkenti Şam'a gitti.

● 18 NİSAN'da Güney Lübnan'da «Özgür Lübnan Devleti'ni ilan eden Falanjist Binbaşı Saad Haddad rahatsızlanarak İsrail'de Hayfa Hastanesine kaldırıldı.

Çin, Sovyetler'le görüşmeyi kabul etti

Çin, Sovyetler Birliği - Çin ilişkilerinin normalleştirilmesini amaçlayan görüşmelerin Eylül'de Moskova'da başlamasını Sovyetler Birliği'ne teklif etti. Bilindiği gibi Sovyetler Birliği iki ülke arasında ilişkilerin normalleşmesi için Çin'e görüşme teklifinde bulunmuştu.

● ULUSLARARASI piyasadaki fiyat düşüşlerini durdurmak amacıyla Brezilya'nın belirsiz bir süre kahve ihracatını durdurduğu bildirildi.

● TANZANYA'da taş devrine ve en az elli bin yıl öncesine ait olduğu tahmin edilen bazı aletler bulundu.

● SRİ LANKA'nın Zambia'daki körlere takılmak üzere bu ülkeye «insan» gözü yardımı yapacağı bildirildi.

● ABD'nin Amman Büyükelçiliğini iki kadın deniz piyadesinin koruyacağı belirtildi.

● LİBYA Halk Sosyalist Cemahiriyesi Başkanı Muammer Kaddafi'nin, içeriği açıklanmayan, ancak «önemli» olduğu belirtilen bir mektubu Cezayir Devlet Başkanı El-Şazili Bin Cedid'e gönderdiği bildirildi.

● FİLİSTİN Ulusal Konseyi Başkanı Halit Elfahum başkanlığında bir delegasyonun Yugoslavya yetkilileriyle görüşmelerde bulunmak üzere Belgrad'a gittiği bildirildi.

KESTELEK BORTAŞ GREVİ 71. GüNüNDE...

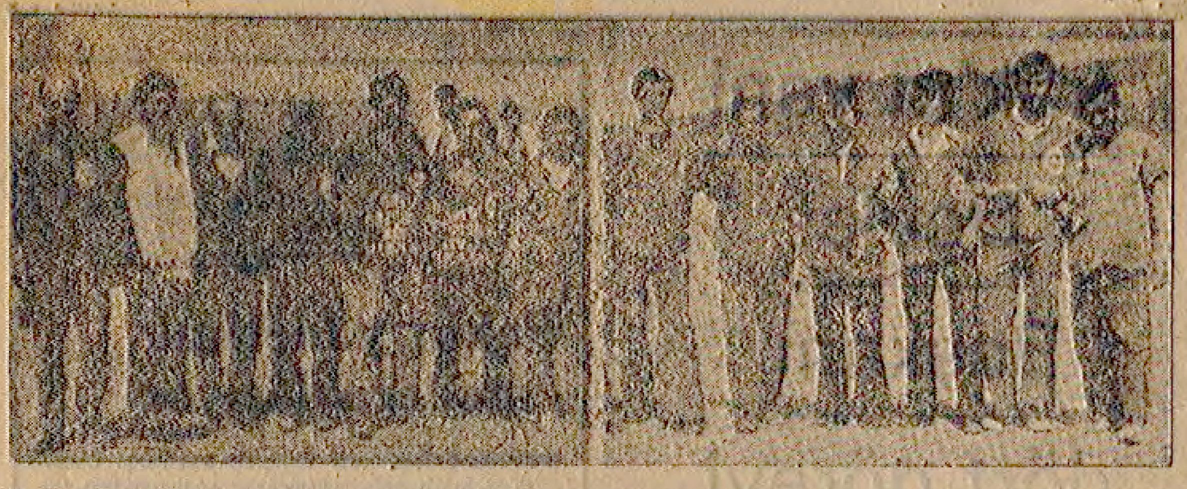
Bortaş işçileri halay çekiyor çadırların önünde... Sınıf bilinciyle... Sınıf kiniyle...

«Sesimizi Ankara'dan duyan yok... Ankara sağır mı ne?..»

● Röportaj: İ. KÜREKÇİ — Balıkesir (İSTA)

● Mustafakemalpaşa'nın 25 kilometre ötesinde Kestelek Boraks İşletmesi'nin 698 işçisi dağın başına koca bir grev çadırı dikmişler. Önüne de koca bir pankart oturtmuşlar: Bu İşyerinde grev var. Dev Maden-Sen...

● Mustafakemalpaşa'ya gidin sorun, «Kestelek'e giden arabalar nerden kalkar?» diye, size hemen «grevcilere mi gideceksin ağabey?» diye sorarlar...

● AP'li bir Bortaş işçisi kahvede tartışıyordu, Dev Maden-Sen'in örgütlediği Mustafakemalpaşa'daki mitinge çamur atanlara içerlemişti, «bize komünist diyorlar, iyi, peki, biz komünistiz, ne olacak bakalım, haydi ne olacak!» diye sordu.

● Bir başka Bortaş işçisi sesleniyor: «Biz 71 gündür grevdeyiz burada. Açız, yoksuluz. Kimse sözünü bile etmiyor. Bir Skylab düştü düşecek diye TRT'nin dili aşındı. Yuf be...»

Esir alınan maden: BORAKS

1862 yılında Balıkesir (Karesi) Vilayeti'nin Valisi Mehmet Reşat'a, Bandırma Limanı'nda arpa yüklemek üzere izin almış bir İngiliz şilebine, gümrük muhafaza memurlarının «maliyetini bilemedikleri» bazı «taş parçalarını» yüklendiği ihbar edildi. Osmanlı'nın Karesi Valisi Mehmet Reşat soruşturma açtı. Çuvallarla şilebe yüklenen taşları Boraks'tı. Durum Ticaret Vekaleti'ne bildirildi ama Vali Mehmet Reşat bu yüklemeye engel olunması için ne izin alabildi ne de talimat. İngiliz şilebi dumanını tüttürerek demir aldı. 1861 yılında Fransızların eline geçen Boraks işletme imtiyazı, İngilizleri böyle bir kaçakçılığa zorlamıştı. Bir süre sonra bu engel de aşıldı.

Boraks, yeryüzünün bu en değerli madeni böylece esir düştü Fransız'a, İngiliz'e. Yeryüzündeki tüm boraks rezervlerinin yüzde 60'ını elinde tutan Türkiye, Cumhuriyet sonrasının ilk antiemperyalist yönelimleriyle 1933'de maden arama ve işletme tekelini MTA ve Etibank adlı kamu kuruluşlarına verdi. Emperyalist boraks tekellerinin «maden yok» diye kapattıkları ocaklar yeniden açıldı. Çevrede çok daha zengin yataklar bulundu. Tekellerin, dünya fiyatlarını dengede tutmak için söndürmeye yöneldikleri boraks yataklarında belki de Türkiye'nin geleceği yatıyordu.

Ama 1950'lerde DP iktidara geldiğinde (hatta daha da önce) Marshal Planları'nın Truman Doktrinleri'nin gereği çoktan yerine getirilmeye başlanmıştı. DP, bu emperyalist tırmanışı 6224 sayılı Yabancı Sermayeyi Teşvik Yasası ile bir adım daha yürüttü.

MTA ve Etibank'ın işlettiği ocaklar birer ikişer köreltilirken, bunların hemen yanıbaşında mantar gibi özel sektör maden işletmeleri bitmeye başladı. İngiliz boraks tekeli Boraks Consolidated güdümünde, emperyalizm boraks yataklarımıza bir kez daha el koydu.

12 Mart bakanlarından İhsan Topaloğlu, bir yandan Erim Hükümeti'nin zulmü ve kandökücülüğü ile kirlenirken bir yandan ulusal petrol savaşçısı İhsan Topaloğlu diye yaygınlaşan ününü koruyabilmeye çabalıyordu. Bu umutsuz çaba ile ülkedeki tüm bor yataklarının kamulaştırılmasını öngören bir yasa taslağı hazırladı...

Aynı günlerde İngiltere Kraliçesi Elizabeth'in özel yatı Queh Elizabeth boğaz sularında demirledi. Kraliçe boğazı seyretmeye değil, İngiliz tekeli Boraks Consolidated'in dolabını çevirmeye gelmişti. İngiliz emperyalizminin bu tecrübeli ve sevimsiz «madamı» Elizabeth kimlerle ne konuştu bilinmiyor, ama Topaloğlu, daha kraliçe ayrılmadan hazırladığı yasa tasarısını geri çekti. Emperyalizm bir kez daha dümenini döndürmüş, gemisini yürütmüştü.

Mustafa Kemal Paşa'da indik otobüsten. Bi — Arkadaşım, Kestelek köyüne araba nereden kalkıyor?

Cevap geldi:

— Ağabey grev yerine gideceksin herhal. Aha, şu öteki minibüs. Atla ağabey, grevciler sevinir...

Minibüse yöneldik. Bindik. İçinde beş on köylü... rine yaklaşıp sorduk: Yani biz öyle sandık. Köylü sandık. Küçük bir kız çikletini balon yapıp patlatıyor. Babası çıkıştı:

— Otur kızım yerine... Ne o öyle Yırcalı'nın göbeği gibi habire şişirip duruyorsun?

Kızcağız keyifle gülüp oturdu. Biz Bortaş işçileri ile tanışmış olduk. Biz sınıf bilinci ve sınıf kini ile tanışmış olduk.

● GREV YERİNDE...

Maden ocağına beş yüz metre kala DİSK gömleklerini kuşanmış grev gözcüleri karşıladı bizi. Ötede dev bir pankart: Bu işyerinde grev var! Dev Maden-Sen.

Şöyle bir baktılar bize, dostmuyuz, düşman mı? Dost bildiler, dost ellerini uzattılar:

— Hoşgelmişin ağabey. Gazetecisin zahir?

— Evet, gazeteciyim.

Koltumuza girdiler, kuş gibi uçurup «devriye gezen» işyeri temsilcisine götürdüler. Mecit Çengel, Politika'dan geldiğimizi öğrenince yüzündeki son kuşku kırıntısını da attı.

— Bir daha hoş gelmişin kardeş. Gel sana ilkin madeni gezdireyim.

İşçilerin «dede» diye çağırdığı Mecit Çengel ile madeni gezmeye başladık ayağımızın tozuyla...

Maden dediğimiz çevresi ağaçlarla çevrili yaklaşık 500 metre çapında bir ulu çukur. Çukurun taa dibindeyiz şimdi. Mecit Çengel anlatıyor:

— Ayağını bastığın bu yerlerin altı tünelden delik deşiktir kardeş. Bir sürü de tünel var. Bak şunlar, yani ağızları kapalı. İşveren doldurttu bu topraklarla. Akılınca madeni köreltecek. Hey yavrum hey...

Tüneller çok derinlere gidiyor. Madenin «kılcına» dik inen ya da yanlamasına uzayan damarlarını görüyoruz. Hayatımızda ilk kez «boraks» görüyoruz. Beyaz bir taş işte. Ama her zerresi kanla, alınteri ile ıslanmış bir beyaz taş bu...

Çukurlarda sular var. Bir kaç motopomp suları boşaltıyor. Mecit Çengel bilgi veriyor:

— Biz bakmasak, bu suları çekmesek maden dümdeli suya keser, kör olur. Bu damlar zengin kardeş. Çok zengin...

Bir işçi söze karışıyor:

— Bak ağabey bu topraklar, bu pislikler var ya tünellerin ağzını kapayan, madeni körelten. İşte bunları, madenin devletleştiğini duyunca işveren getirip yığdı. Madeni köreltmek için tonlarla pisliği açımdan yığdı buraya. Eğer grev patlamasaydı maden şimdi çoktan körelmişti. Devlet dua etsin bizim greve...

Biz «devlet dua mı edecek, yoksa başka bir şey mi?» diye düşünürken Dede'nin kılavuzluğunda yola çıkan kafilemiz, toprak yığılmış büyük kaygan alanın bir yerinde durdu. Kaygan, çamurlu toprağa baktılar. Saygıyla ve acıyla.

Mecit Çengel gözlerini topraktan ayırmadan konuştu:

— Mustafa Kumsar ile İbrahim Ak'ı ben bu toprak yığınının altından kendim çıkardım. Kepçe operatörüyüm ben. Mustafa ile İbrahim'in ancak ölüsünü çıkardı kepçe. Kestelek köyünden Mustafa Kumsar ile Çardakbelen'den İbrahim Ak yaşamıyor gayrı kardaş. Mehmet Dinç'i ise yaralı çıkardım toprağın altından. Şimdi köyünde Mehmet, Çamlıca köyünde. Felçli...

Bir işçi arkadaşı kaptı sözü:

— Kabahat beyim, kabahat yüzde yüz işverende. Yırcalı'lar girdi arkadaşlarımızın kanına. Niceleri'nin kanına, girdikleri gibi girdiler işte. Akşam yemeği idi. Yemeğe çağırdık can kardeşlerimizi. «bir iki dakika işimiz var, siz başlayın hele» dediler. Aha bu gördüğün kaygan çamurda çalışıyorlardı. Kanuna göre işverenin buraları aydınlatması lazım karanlık çökünce. Ama nerde? Aydınlık olaydı eğer yukarıdan gelen göçüğü görür kaçarlardı. Ama şimdi karanlık desem yeriydi beyim...

● GREV ÇADIRINDA...

Madenden çıkan artıkların dağ gibi yığıldığı, yüksekçe bir yere kurulmuş grev çadırı. İşçiler buna «sendika çadırı» diyorlar. Grev çadırında 20 kişiyiz. Soğuk bir kaynak suyu sundular. İçtik. Sohbet başladı. İlk söz işyeri temsilcisinin, Mecit Çengel konuşuyor:

— Biz bu madende 175 kuruş yevmiye ile çalıştığımız günleri biliriz. Bugün istediğimiz 160 lira zammı kabul etmiyor Yırcalı. Halbuki...

Yusuf Doğan kaptı sözü:

— Halbuki beyim bu madenden günde dokuz yüz bin kamyon yüklenir. Yırcalı günde 8 milyon lira vuruyor bu boraksdan.

— Bir günde mi 8 milyon.

Yıkama işçisi Emin Kaçar'la Ahmet Özmer birlikte cevapladılar soruyu:

— Elbette bir günde 8 milyon. Buna karşılık bizim yani işçilerin ücretlerinin aylık tutarı brüt 4,5 milyon lirayı ancak buluyor. Var gerisini sen hesapla...

Osman Çavuşoğlu, Naci Kürdoğlu, Beytullah Koca, Recep Kurnaz, Raşit Ayaz, Hasan Kahraman söze giriyorlar. Biri bırakıp öteki alıyor. Dev Maden-Sen'in bu işyerinde nasıl örgütlendiğini, sarı sendika MATAŞ'ın nasıl kovulduğunu anlatıyorlar. Konuşmaları Ahmet Özmer noktalıyor:

— Ağabey, diyor, biz DİSK'e vesendikamıza kesin güveniyoruz. Sonuna kadar da direneceğiz. Güvencemiz birliğimizdir. Sendika işçilere gökten şemsille hak indirmez. Bizim birliğimiz ne kadar sıkıysa sendika o kadar kolay alır hakkı. Diyelim biz çözüldük...

Ötekiler itiraz ediyor. Ahmet Özmer keyifle gülüyor:

— Yahu diyelim ki dedik, diyelim ki çözüldük o zaman dünyanın en güçlü sendikası olsa burada sorunu çözemez. İşveren ister Yırcalı olsun, ister şimdi olduğu gibi devlet olsun, hepsinin gözü kâr'dadır. Patron yani.

Sonra Mecit Çengel işverenin grev kırma girişimlerini anlatıyor. Sonra Mustafakemalpaşa'da yaptıkları görkemli mitingi, yürüyüşü anlatıyorlar ballandıra ballandıra. Övdüe övdüe. Diyorlar ki Mustafakemalpaşa, Mustafakemalpaşa olalı böyle bir şey görmemiş. Gören «pes vallahi demiş, aşkolsun Bortaş işçisine, şan olsun Çeltelek'in madencilerine...»

Sohbet uzayıp gidiyor. İşçilerden biri soruyor:

— Ağabey bu IMF de ne ki? IMF'den para geldi, diyorlar. Bu para bize gelmedi. Bir limoğlu hinlik var bunda...

Biz dilimizin döndüğünce IMF'yi anlatıyoruz. Soruyu soran yanıtlıyor:

— Bu IMF bizim patron gibi birşey yani ha ağabey iyi anlamış mıyım?

Ne dersiniz iyi anlamış mı?

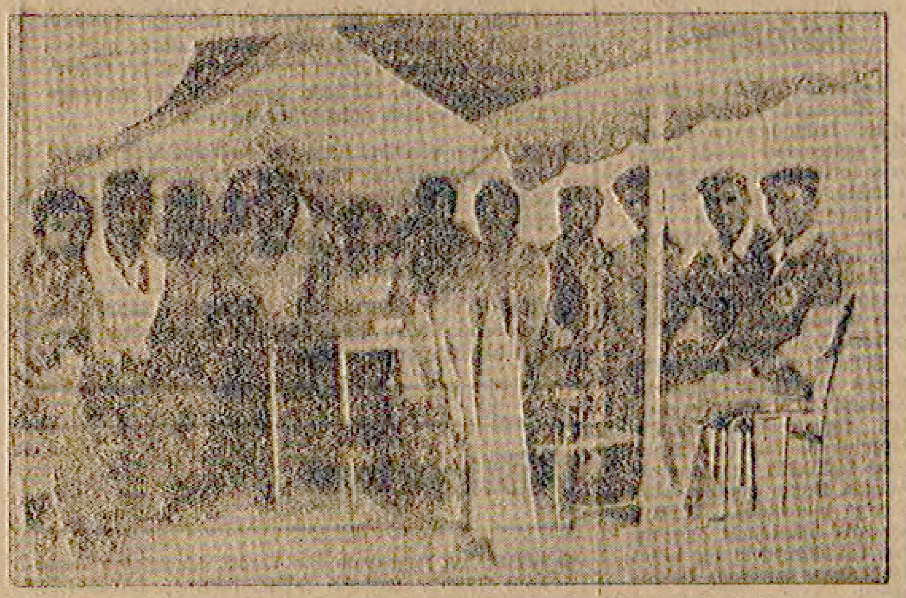
Madenden çıkan artıkların yığıldığı yüksekçe bir yerde kurulu grev çadırları...

Bortaş grevcilerinin 71 günü

Bursa'nın Mustafakemalpaşa İlçesinden 25 kilometre uzaklıktaki Kestelek Boraks İşletmesi'nde çalışan 700 işçi iki ayı aşkın süredir grevde. Grev 8 Mayıs günü başladı. DİSK'e bağlı Dev Maden - Sen tarafından yürütülen grev, çeşitli grev kırma eylemlerine rağmen başarıyla ve kararlılıkla sürüyor. Özellikle işçilerin çevre köylerden gelmiş olmalarının ve «köylülük» bağlarından henüz kurtulamamış olmalarının kimilerince savaşım ve sınıf bilinçlerini törpüleyeceği şeklindeki görüşlerin geçersizliği kanıtlandı. Mustafakemalpaşa yöresinde alışılmadık bir hareketlilik getiren ve grevcilerin yanısıra, çevrede de umutlu bilinç kıvılcımlarına yolaçan Bortaş Grevi, Kestelek, Çaltılıbük, Devecikonağı, Eskibalgık, Çamlıca, Hacıali, Döllük köylerinden gelen 700 işçi için gerçek bir sınıf ve savaş okulu niteliğinde.

Dev Maden - Sen ile Sıtkı ve Sırrı Yırcalı kardeşlerin sahibi olduğu Bortaş şirketi arasında toplusözleşme görüşmeleri sürerken, son derece ilkel koşullarda çalışmaya zorlanan işçiler, 20 Nisan günü toprak kaymaları yüzünden can güvenlikleri kalmadığını belirterek ocağa inmediler. Bu direniş sürerken, toplusözleşme görüşmeleri de sonuçsuz kaldı ve sendikanın aldığı kararla, direniş greve dönüştü. Dev Maden - Sen'den edinilen bilgiye göre sendika ücret zammı olarak birinci yıl 160 lira, ikinci yıl 160 lira zam istiyor. İşveren ise birinci yıl için 130, ikinci yıl içinde 170 lira zam vermekten öte hiç bir anlaşmaya yanaşmıyor. Kıdem tazminatından için sendikanın istediği 60 gündelik tutarındaki tazminat da işverence kabul edilmedi.

İşverenin sözleşme görüşmelerini bilerek çıkmaza sokmasında büyük ölçüde madenlerin devletleştirilmesi kararı etken. Yasaya göre Kestelek Boraks İşletmesi de devletleştirildi. Nitekim Yırcalı'lar şu anda madenle değil, devletten alacakları «devletleştirme bedeli» ile uğraşıyorlar. Etibank ise edindiğimiz bilgiye göre Kestelek Boraks İşletmesi'ni faaliyete geçirmeye hazırlanıyor. Geçtiğimiz hafta içinde bir elektrojen grubu ocağa getirildi.

Ne var ki Bortaş'ın 700 işçisi grevde halen. Etibank'ın işi ağırdan alması, Yırcalı'ların ortada görünmemesi bilerek ya da bilmeyerek işçilerin savaşım kararlılığını kırmaya yöneliyor.

Ancak Bortaş işçilerinin tutumu pek net. Şöyle diyorlar:

— 40 gün değil, 40 yıl da geçse biz işverenin koşulları ile sözleşme imzalamayız. Dev Maden - Sen'e geçmek için, sarı sendika MATAŞ - İŞ'in sarı çemberini kırmak için gösterdiğimiz direnci burada da göstereceğiz. Biz köylerimize başımız önde dönmeyeceğiz. Yenildik demeyeceğiz...

● Mustafakemalpaşa, Mustafakemalpaşa olalı böyle bir miting görmemiş. Gören «pes vallahi demiş, aşkolsun Bortaş işçisine, şan olsun Çeltelek'in madencilerine...»

● SARI SENDİKA ÇEMBERİ KIRILIRKEN...

İşyerinde daha önce MATAŞ-İş diye bir sarı şebeke örgütlü imiş. Başkanı da Rafet Kaylan diye biri. Bir gün gelmiş, «arkadaşlar size sözleşmeyi imzaladım» demiş. Köpürmüş Bortaş işçisi. Günahı boyunlarına, bir gün Rafet Kaylan'ı ablileriyle alıp tenha bir yere götürmüş. Önce suya sokup çıkarmışlar. Sonra eşşek sudan gelene kadar ve dahi evire çevire... Sonra allahın dağında şakır şakır göbek de attırmışlar, sonra da tekmeyi basmışlar. Ardından da MATAŞ-İş'e basmışlar tekmeyi. Şimdi Dev Maden-Sen'in çatısı altında, tüm yeraltı madencilerine örnek oluşturarak kapitalizme karşı direniyorlar. Hem de gülüyorlar, hem direniyorlar.

Artık ayrılık zamanı geldi. Davranıp kalkarken Mecit Çengel durdurdu:

— Son bir sözümüz var kardeş, yazar mısın gazetede? Bizi ziyaret eden telgraf çeken tüm işçi kardeşlerimize, sınıf kardeşlerimize sendikalara, derneklere örgütlere basın yoluyla, gazetemiz Politika yoluyla teşekkür ediyoruz. Bunu ihmal etme mutlaka yaz...

Bize düşen bunu da yazmak. Bortaş işçilerinin hepinize selamı var!..

Yırcalı kardeşler, Kestelek Boraks Yataklarını nasıl ele geçirdi?

Çaltılıbük'ten Hasan Şen geçimini ve umudunu yeraltından çıkacak altın madenine bağlamıştı. Her sabah yola koyulup güneş batıncaya kadar dağlarda altın arardı. Birgün yine erkenden kalkıp yola koyuldu. Kestelek deresinin üst tarafında çalışmaya başladı. Biraz sonra topraktan daha önce hiç görmediği bir madenin çıktığını farketti. Madenin üzerini toprakla örtüp aldığı numuneleri tahlil ettirmek üzere zamanın Milletvekili Sıtkı Yırcalı'ya başvurdu. Sıtkı Yırcalı numuneleri incelettiğinde dünyanın en çok aranan Bor bileşikleri olduğunu öğrendi, madene tek başına sahip olabilmek için Hasan Şen'i devreden çıkarmayı planladı. Bir gece Hasan Şen evine dönerken köprüde pusu kuran üç kişi üzerlerindeki hançerleri çekerek Hasan Şen'e saldırdılar, öldüğüne kanaat getirdikten sonra köprüden aşağı attılar... Ancak saldırganların zannettikleri gibi Hasan Şen ölmemişti. Bu saldırıdan ağır yaralı olarak kurtuldu ve hakkını aramaya devam etti. Hasan Şen'den kolay kurtulamayacağını anlayan Yırcalı, madenden yüzde 10 hisse vererek meseleyi kapatmaya çalıştı. Başka bir çaresi kalmayan Hasan Şen kendi bulduğu madenden yüzde 10 hisse almayı kabul etmek zorunda kaldı.

1974 yılında Türk-İş'e bağlı sarı sendikaların yılın şodomlan ettiği Bortaş patronu Yırcalı'nın maden ocaklarına boylu sahip olduğu söylenir...

İLAN

Sendikamız,

1 — İstanbul, Kağıthane Cendere Yolu No. 53'te kurulu Eval Ev Aletleri Sanayii ve Ticaret A.Ş.

2 — İstanbul, Şişli, Sirceevizler Huzur Sok. No. 8/2'de kurulu Fandr Plastik Kalem Sanayii ve Ticaret Ltd. Şti.

İşyeri İşverenleri ile 275 sayılı kanun hükümleri içinde toplu iş sözleşmesi yapacaktır.

Keyfiyet Kanun hükümleri içinde ilgililere duyurulur.

Türkiye Lastik, Kauçuk ve Plastik Sanayii İşçileri Sendikası
LASTİK-İŞ
(Basın: 5327 — 1668)

● «Biz DİSK'e ve sendikamıza kesin güveniyoruz» diyor bir grevci işçi ve devam ediyor: «Güvencemiz birliğimizdir...»

Bakırköy 1 nci İcra Memurluğundan
Telefon İntifa Hakkı Satış İlanı

Sayı: 77/904 Tal.

Bir borçdan dolayı hacizli bulunan 60.000.00 TL. muhammen kıymetinde Avcılar'da 71 No.lu telefonun intifa hakkı açık arttırma suretiyle satılacaktır.

Birinci açık arttırma 23.7.1979 tarihinde saat 11.00-11.30 arasında Bakırköy 1 nci İcra Dairesinde yapılacak ve mahcuzun muhammen kıymetinin % 75 ine talip çıkmadığında 24.7.1979 tarihinde aynı yerde ve aynı saatler arasında ikinci açık arttırma yapılarak mahcuz satış masraflarını geçmek kaydıyla encok fiat verene ihale edilecektir. Damga resmi ve dellaliye ile devir masrafları alıcıya aittir. Taliplerin belli gün ve saatlerde satış mahallinde bulunmaları ilan olunur.

(Basın: 5313 — 1660)

Kafkasya'da iki komşu...

GÜRCİSTAN, AZERBAYCAN

● ÖMER FARUK TOPRAK

— 2 —

Opera' binası yeni yapılmış. Açılalı altı, yedi ay olmuş. Seyircilerin yeri, yarım daire biçiminde. Yerlerimize oturmadan önce, Noneşvili, kır saçlı, esmer bir kişi ile konuşuyor. Sonra bize dönüp tanıtıyor:

«Gürcistan Kültür Bakanı, size hoş geldiniz.» diyor.

İlgisine teşekkür ediyoruz. Yerlerimize oturuyoruz.

Ulusal giysileri içinde 40 kişilik bir folklor orkestrası sahnede yerini aldı. Gürcülere özgü o çok hareketli danslar, bana öyle geldi ki bir hayli geliştirilmiş, koreografi kurallarına göre yeniden düzenlenmiş. Her bölümün, doğadan ya da aşktan gelen bir adı var. Yaşamın her parçası, şiir, müzik ve dans bileşimi içinde sunuluyor. Nasıl kadın ve erkek bir arada yaşar, oyunlarda da birlikte görünüyorlar. Giysilerin biçimleri ve renkleri, insanın gözlerini kamaştırıyor. Müziklerinde yer yer ezgilerden kopup gelen, hazin bir aşk titreşimi ve sonra duygu tellerine vuran, insanı direnmeye iten bir isyan havası var. İnsan ruhunu biçimlendiren, biraz da içinde bulunduğu doğa oluyor galiba. Kafkasya'nın yüksek dağları, geçit vermez vadileri, çok renkli ormanları, Gürcülerin yumuşak gönüllerine içine asıl bir ruh oturtmuş. İki saat, bu güzel insanların etkili müziği içinde, insanı alıp götüren büyülü oyunlarını seyrettik.

İnsan ve dostluk sevgisi: «Barış içinde birlikte yaşama ilkesinin temeli...»

800 yıl önce yaşamış bir Gürcü şairini, Gürcistan hâlâ unutmuyor

● 12. YÜZYILDAN BİR GÜRCÜ OZANI: ŞOTA RUSTAVELİ

Yürüyerek otele döndük. Salonda bir köşeye çekildik. Ozan Noneşvili'ye sordum:

«Gürcistan'ı görmeye, çağdaş Gürcü edebiyatı bizde hemen hiç bilinmez. Edebiyat tarihinizde en önemli ilk Gürcü ozanı kimdir? Bana onu biraz tanıtır mısınız?

«Bizim büyük ozanımız Şota Rustaveli'dir. En ünlü yapıtı (Kaplan Postu Giymiş Kahraman)'dır. 12. Yüzyılda yaşamış Gürcü ozanı Şota Rustaveli, şu son yıllarda yabancı ülkelerde de ilgi görmeye başladı. Bu ilgi de, ozanın yabancılarca yeni yeni bulunan yanları da rol oynuyor galiba. Ben şöyle açıklıyorum: Çağımızda önem kazanmış bazı yeni düşüncelere, bazı kavramlara, ortaçağın koyu bilgisizlik ve karanlık ortamında övgüde bulunmasıyla, çağını çok aşmış bir ozan kafası taşıyordu o. Ozanın yaşadığı dönemde, bütün Avrupa ve bir çok Asya ulusları karanlıklar içinde yaşıyordu. Hristiyan evreninde yobazlık alıp yürümüştür. Kutsal yerleri korumak amacıyla, Avrupa uluslarının Anadolu'ya akınları bu döneme rastlar. Tarihte ünlü Haçlı Seferleri adı ile bilinen bu yapılan akın, aslında ekonomik nedenlerle koşullandırılmıştı. Gürcü halkını kendilerine bağlamak için, büyük çaba gösterdiler. Oysa, Haçlı Seferlerine katılan bir çok Avrupa devletinden gerek ekonomi, gerek askeri bakımdan çok daha güçlü Gürcistan. Avrupa'nın ancak 15. yüzyılda başlayacağı Rönesans'ı yaşıyordu. Sanat, felsefe ve bilim ilerlemiş. Halkın kültür düzeyi çok yükselmişti. Gürcü Katolik kiliseleri arasında kutsal bir haç yüzünden çıkan davaya, o dönemin kadısı ile bir Gregoryan rahibi çağırılıp, onların da fikirlerinin alınması, o dönemdeki Gürcü hoş görüsünün en güzel örneklerinden biridir. İşte, bir çok ulusların karanlıklar içinde yaşadığı bir çağda aydınlıklar içinde yaşayan Gürcü toplumu işte bu sırada ozan Şota Rustaveli'yi ortaya çıkarmıştır.

Böylece bir ortamın yetiştirdiği ozanın felsefe çekirdeğini de elbette insancıl fikirler bulunacak, şiirlerinin dokusunu «insana kuracaktı. «İnsanlık fikri», gerçi o dönemin Avrupası içinde pek bilinen birşey değildi ama, doğu kafası, çok daha öncesinden işlemişti bu konuyu. Şota Rustaveli, insancılığı işleyen ilk ozan sayılmaz. Ve konu olarak da insancıllık yeni değildi sanat. Ama biçim ve anlayışta, alabildiğine yeniydi ozanımız. Şota Rustaveli'nin insanları hiç te kusursuz değildir. Tam tersine, kusurları yüzünden acı çeken, kendi davranışlarında yalnız başına oluşumun bilincine varan ve kendi hazırladığı geleceğe koşan, günümüzün insanıdır. Onun yaşantı acılarla doludur. 12. Yüzyıl gibi halkların bilinçlenmediği bir dönemde insan dramını, mistik güçlerle, bu güçlere başkaldıran insanın çatışmasında değil de toplumsal ilişkilerde bulması, çağımız için bile yeni bir buluştur.

Şota Rustaveli, yaşadığı dönemde dinin geçerliğine karşın, görmüştür ki, insan yaşamında kaderden çok insanlar arası ilişkilerin yeri büyüktür. Bu, ulusların yaşamında da böyledir. 12. Yüzyıla değin çoğu zaman ezilen Gürcü halkının birden ayağa kalkıp uyanması, tanrının bir buyruğu değildi elbet.

Gürcü halkının insana ve onun yapıtlarına olan övgüsü, dostluğa ve kardeşliğe olan tutkunluğu, Şota Rustaveli'nin bu yapıtında dile geliyor. Hiç kuşkuya yer yok (Kaplan Postu Giymiş Kahraman), Gürcü halkının bilincinin, değer yargılarının Şota Rustaveli aracılığıyla dile gelmesinden başka birşey değildir. Onun insan anlayışı, biraz mistik bir hava içinde de olsa, bir yüzyıl sonra Yunus Emre ve Mevlâna gibi ozanlar tarafından tekrarlanacaktır. Ondan aşağı yukarı dörtyüz yıl sonra Fuzuli onun aşk ateşinden yararlanıp, benzerlerinden daha özgün olan «Leyla ile Mecnun» ürünü yazacaktır.

Derin bir dostluk anlayışı, vatan sevgisi, dilde ve özde farklı toplumların arasındaki dayanışmanın temeli olan engin bir insanlık sevgisi. İşte, Gürcülerin günümüzden 800 yıl önce gerçekleştirdikleri mucizenin ilkeleri.

Çağdaş Gürcü eleştirmenleri, Şota Rustaveli'yi, ancak çağımızda değerini bulacakmış gibi görülen; insan ve dostluk sevgisi için övüyorlar. Şu sonuca varıyorum: «Barış içinde birlikte yaşama ilkesine sarılanların Şota Rustaveli'ye çok şey borçlu oldukları görülüyor.»

Josif Noneşvili yorulmuştu. Vakit geç olduğu için, yıldızlı Kafkas gecesini seyretmek üzere otelin önüne çıktık.

Gece geç vakit, ayrılırken kararlaştırdık: Sabahleyin Tiflis yakınlarındaki bazı tarihsel yerleri, ilginç doğa parçalarını görecektik. Odamıza çıkınca karar verdim: Bir Gürcü köyü görmek istiyeyim, bakalım nasıl karşılanacak? Sabahleyin uyanınca, bu isteği eşime açtım. O da «aman ne iyi olur» dedi.

● Danslar bir hayli geliştirilmiş, kareografi kurallarına göre yeniden düzenlenmiş...

● YARIN: 98 YAŞINDAKİ ÇİÇEKÇİ MAMUTAŞVİLİ BABA VE HALK KAHRAMANI BİR KÖY DOKTORU

tırmık

AYDIN ENGİN

Emeklilik ve emekçi kadınlar

Bektaşi babası yolunu mu şaşırmış ne, camide vaaz dinlemeye oturmuş. Hoca vaaz verdiği kürsüden gözucuyla kırk yıllık şarap günahkarı baba erenleri görünce vaazı içki, günah ve öteki dünya üstüne yöneltmiş. Yağıp gürlemiş kürsüden:

— Bu dünyada şarap içenler, rakı içenler günahkardır. Öteki dünyada bunun cezasını kat be kat vereceklerdir.

Bektaşi babası kulak kesilmiş. Ne de olsa konu kendisiyle ilgili. Hoca devam etmiş:

— Şarap, rakı içenlerin cezası büyük olacak. İçtikleri şarap ve rakı şişeleri, öteki dünyada boyunlarına asılacak. Ahretteki tüm hayatlarını boyunlarına asılı şişelerle geçirecekler.

Baba sormuş merakla:

— Hocaefendi, demiş, içilen bütün içki şişeleri asılacak mı boynumuza?

Hoca cezayı pekiştirmiş:

— Elbette, demiş, eksiksiz bütün şişeler...

Baba erenler üstelemiş:

— Hocaefendi, demiş, şişeler dolu mu olacak, boş mu?

Hoca cezayı daha da ağırlaştırmakta kararlı. Gürlemiş:

— Dolu, elbette dolu...

Baba erenler keyifle gülmüş:

— Oh Hocaefendi, demiş, desene ahirette de yaheyi...

• • •

Bektaşi babasının bu sevimli ve yakıcı nüktesi, ham sofuları ustaca «tırmıklıyor». Böyle usta işi tırmıklamaları bektaşi babalarına bırakalım. Biz bugün benzeri bir durumu «tırmıklamak» istiyoruz.

MC Hükümetinin son dönemlerinde hazırlıklarına başlanan, sanırsak bu hükümet döneminde ıskalanan sosyal güvenlik yasalarının kapsamını genişletme girişimleri çerçevesinde ev kadınlarına da emekli olma hakkı tanındı.

İlk bakışta «iyi oldu, hoş oldu» denir buna. Öyle ya sabahın ilk saatlerinden başlayıp gecenin yarılarına kadar çamaşır, ütü, yemek pişirme, bulaşık yıkama, çocuklara bakma, tahtaları silme derken anaların, bacılarımızın ortalama bir işçi kadar emek harcadıkları gözardı edilemez. Onların yaşlılıklarında sosyal güvenlik hakkı elde etmeleri, özellikle bir emekli maaşına sahip olmaları desteklenir elbette.

Ancak, biraz daha kurcalayalım. Yasa bu hakkı kimlere tanıdı? Kimler bu haktan ve nasıl yararlanabilecekler?

Durun uzun uzun yasa maddesi saymadan bir örnek aktaralım.

Birini tanıdık. Herif müteahhit. O mor betebeli, iki buçuk metre tavanlı, Mimar Sinan'ın kemiklerini sızlatacak kadar vezksiz «apartuman»lardan yapıp satıyor.

Herifçioğlu, dayıoğlunu işveren göstermiş. Kendisi, kendi firmasında sigortalı işçi. Pişkince sırıtıp konuşuyor:

— Dümenini yürüteceksin beyim' Al mesela beni. Düşmez kalkmaz bir Allah dedim, ne olur ne olmaz, dedim sigortaladım kendimi. İki yıl sonra en üst emekli maaşından emekliyim...

Herif bunu söylerken Rumelihisarı'ndan boğaza bakan dışı zevkli, döşenişi yürekler acısı bir zevksizlik anıtı olan «apartuman» dairesinin balkonunda içkisini de yudumluyor.

Pişkinliğin sonu yok. Devam etti:

— Gene düşmez kalkmaz bir Allah dedim Aydın bey biraderim, bizim hanımın da emeklilik işini yoluna koydum. Kanunun istediği kadar parayı bastırdım. Bizim kördoğlu bu yılın sonunda emekli... İyi mi?

Ne diyelim:

— İyi, deyip sustuk.

O sırada kenar mahalle dilberliğinden, müteahhit karılığına terfi etmiş, öğleden sonra konken oynamaya hazırlanan karısı, bilezikler şangırdayan kolunu sallayıp:

— Sağolsun bizimki pek ileri görüşlüdür, deyip sırıttı.

• • •

Örnekleri çoğaltmak mümkün. Ama gerek yok, herşey ortada.

Kapitalist devlet, yurttaşlarına «emeklilik» hakkı gibi sosyal güvenceler sağlamaya çabalarken de kapitalizmin, yani sisteminin mantığından mek parmak ayrılamıyor. Sosyal devlet, refah devleti, gibi sosyal demokrat yutturmacalar bu «gerçeği» örtemiyor.

Hangi ev kadını verecektir emeklilik hakkı kazanmak için geriye doğru bilmem kaç yıl borçlanıp ödenmesi gereken primleri? Zeytinburnu'nda üç çocuğuna bakmak zorunda olduğu için fabrikaya giremeyen, o yüzden nüfus sayımı istatistiklerinde kendisinden «ev kadını» diye sözedilen işçi karısı mı? Yoksa köyde «ev kadınlığı»nın yanısıra çift süren, harman savuran anaları, bacılarımız mı?

Kapitalizmde sosyal güvenlik de kapitalistlerin ya da belli oranda «köşeyi dönmüşler»in harcı ve hakkı.

Yani Bektaşi babasının hikayesi gibi. Onlar için emeklilikte de yaheyi...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 45 —

Ocağın üstündeki davlumbazın yan tarafında asılı dururdu kamçı. Duvar halısı üzerindeki atasözlerini kaparım, görevimi yaparımı yazısının ilk harflerini, kamçının aşağı sarkan deriden dilleri kısmen kapatırdı. Zaman zaman annem bu halının yerine bir başkasını asardı: «Yoksula veren, Tanrıya borç verir» ya da buna yakın bir şey yazılıydı üzerinde. Yani Tanrı'yla ilgili bir söz olduğunu iyi hatırlıyorum. Giderek, çevremdeki insanların Tanrı'ya gösterdikleri saygının, sevgilinin ne menem birşey olduğunu gördükçe, onun varlığından ciddi şekilde kuşkulanmaya başladım. Böylesi atasözleri de, hemencecik bende alay duygusu uyandırıyordu. Evde süregelen bitmez tükenmez tartışmalar ve dargörüşlülük, bazen dayanabilme sınırlarımı neredeyse aşacak bir noktaya varıyordu. O zaman kendimi hemen sokağa atıyor, ikiyüzlülüğün her yerde, sadece bizim ailede değil, her yerde tam anlamıyla at oynattığı düşüncesiyle yüreğimi kırılıp kabarmış olarak gelip geçenlerin ortasında yüksek sesle kahkahalar atmaya başlıyordum. Fakat ara sıra da, şu dünyada hiç bir desteği olmadığını gören annemin öteki dünyada olsun bir desteğin özlemini çektiğini anlıyordum. Bir anda içimi dolduran acıma duygularıyla eve dönüyor annemi mum ışığında bir çorabı veya pantolonu yamamaya uğraşırken buluyordum. Yanıbaşına oturuyor, Avrupa'nın dört bir tarafında yaptığım gezintilerin öykülerini anlatıyordum. O, yavaşça ve tatlı tatlı gülerek boyuna tekrarlıyordu: «Haydi oradan, koca palavracı! Gene bana ne yalanlar anlatıyorsun öyle!.»

Barışık olduğumuz anlar oluyordu, ama hep aynı nedenlerden ötürü ilk fırsatta çekişmeler yine başlıyordu.

Devrim günü, katılıp kalmış gibi koltumun altında sımsıkı tuttuğum şapkaların nereden geldiğini sordu. «Onları ben... onları ben...» diye kekeledim, ama kamçının dilleri inmeye başlamıştı bile.

Acı, kor gibi yaktı canımı. Annem hâlâ susuyordu, şapkalar yere düşmüştü. Kamçı düzenli ve acımasız bir şekilde iniyordu.

Birden, «Çalmayacaksın!!» diye haykırdı. Minik saç topuzu çözüldü, saç örgüleri ensesine döküldü. Yüzüne gelen perçemler gözlerini kapattı. Her vuruşta «Çalmayacaksın!» diye avaz avaz bağırıyordu. «Biz asla çalmadık, asla!... Aç kaldığımız zamanlar bile!»

Kendimi savunmak amacıyla:

— Ama herkes...» demeye çalıştım.

— «Herkes mi?.. Evet, herkes çalsa bile biz çalmayız!» Ve yeni bir kamçı sağanağı boşandı üzerime. «Çok aç kaldığımız oldu, ama çalmadık!.. Dedem, madene inmek olduğu zamanlar...» Ve her sözcük bir şaklamayla noktalanıyordu. «Ufacık bir arabayla bütün Münster bölgesini adım adım dolaştı... Ama çalmadı! Biz herkesin saydığı bir aileydik... Namuslu bir, aile!.»

Gücü tükeniyordu kuşkusuz. Gittikçe ağlaması artıyordu. Vuruşları iyiden iyiye zayıfladı. En sonunda bir sandalyeye yığıldı kaldı yanaklarından iri göz yaşları süzülüyordu. Ancak o zaman ben de hıçkırmaya başladım.

Hemen o akşam şapkaları Althoff mağazasına götürmek zorundaydım. Sokaklar çoktan sessizliğe ve karanlığa gömülmüştü. Artık türek sesleri de işitilmiyordu. Genel yüznumaralara kadar gittim ve şapkaları içeri attım.

O akşam ceza olarak yemek verilmedi bana. Sonraki günler de, sokağa çıkmam yasaklandığından annemle mutfakta oturmak zorunda kaldım.

-7-

Altın Tosunun Doğuşu

Nazilikten Arındırma Bakanlığındaki büromun eşiğinden ilk kez adımımı atıp da çalışma masasına oturduğum an, kendimi bir sahtekâr gibi hissettim. Bir şeyler yazmıştım. Fakat yazmak benim alanım değildi! Elde bir mala, tuğlalarla haşır neşir olduğum günler henüz uzaklarda değildi. Her halde, bizlerin, yani komünistlerin İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra kurulan Birinci Bavyera Hükümeti'nde çeşitli görevlere getirilmemiz hoş karşılanmazdı.

Ben, Nazilikten Arındırma Bakanlığı'nda basın ataşeliği görevine atanmıştım.

Kamptan dönüşümden sonra, Parti'nin bölge sekreterliği üyesi olan Bruno Goldhammer bir gün beni odasına çağırttı. Durumu bana çabucak özetledi: «Yoldaş Heinrich Shmidt'i desteklemeliyiz. On iki yıl hapis yattı. Sen bakanlığın basınla olan ilişkilerini düzenlemekle görevlisin.» (Devamı Var)

«...Evet herkes çalsa bile biz çalmayız!» Ve yeni bir kamçı sağanağı boşandı üzerime. «Çok aç kaldığımız oldu, ama çalmadık!» dedi...

İSTAV